

Михайло КУЛИНЯК

«ЩОБ КУЛЬТУРА В УКРАЇНІ СПРАВДІ ПЕРЕТВОРИЛАСЯ НА ПОТУЖНИЙ ЧИННИК ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ І СУСПІЛЬНОГО ОНОВЛЕННЯ...»

Міністр культури України Михайло Кулиняк.

18 березня відбулося розширене засідання підсумкової колегії Міністерства культури України. У засіданні взяли участь голова підкомітету у справах релігій Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності Михайло Косів, начальник Управління культури Київської облдержадміністрації Світлана Зоріна, начальники управлінь культури обласних держадміністрацій. Пропонуємо увазі читачів доповідь Міністра культури України Михайла Кулиняка на розширеному засіданні колегії Міністерства.

У році, що минув, українська культура, завдяки зусиллям працівників культурно-мистецької сфери, потужній підтримці держави та місцевого самоврядування, зберегла темп розвитку, попри нелегкі проблеми, породжені фінансовою кризою і наслідками загальної соціальної трансформації, що її переживало суспільство в попередні десятиліття. Потужним чинником, що за-

безпечував стабільний розвиток галузі культури в 2010 році, став той факт, що Президент України Віктор Янукович надає вирішального значення ролі культури у справі успішної модернізації суспільно-економічного життя сучасної України, і з постійною увагою ставиться до проблем і потреб культури.

Зокрема, у своєму Посланні до Українського народу (від 3 червня 2010 року) Президент України В. Янукович наголосив:

«...завдання економічної та цивілізаційної модернізації, які стоять перед Україною, ми вирішимо лише за умови випереджального розвитку гуманітарної та соціокультурної сфери». У цьому Посланні Президент України також визначив кілька пріоритетів, на які слід орієнтуватися в забезпеченні суспільної модернізації, і серед них — «формування оновленої, модерної моделі культури та розвитку національної інфраструктури культурних індустрій».

У плані конкретних дій нашого Міністерства це означає, з одного боку, відповідне оновлення законодавчої бази культурної сфери, а з іншого — посилення й урізноманітнення форм державної підтримки культури і мистецтва сучасної України в усьому їх розмаїтті.

Серед масштабних заходів, здійснення яких ініціював Президент України у своєму Посланні:

- проведення всеукраїнського форуму «Україна: діалог культур»;

- створення Національної електронної бібліотеки як мережі потужних інформаційних ресурсів;

- проголошення 2012 року — Роком культури та відродження музеїв в Україні і низка інших важливих ініціатив.

Колектив нашого Міністерства, всі працівники галузі культури докладають чимало зусиль, аби реалізувати поставлені перед нами завдання.

(Продовження на 4-5 стор.).

Віктор Янукович: «ПРО КІНО НАВІТЬ СОРОМНО ГОВОРИТИ...»

Українці за 20 років незалежності не стали господарями у власному культурному просторі. Як передає кореспондент УНІАН, таку думку висловив 17 березня на засіданні Громадської гуманітарної ради у Києві Президент України Віктор Янукович.

У зв'язку з цим глава держави наголосив, що дав відповідне доручення щодо вивчення стану справ у культурній та освітній сферах, «аби зрозуміти реальний стан справ напередодні надзвичайної події у житті нашої держави — святкування 20-річчя незалежності України».

Як також заявив В.Янукович, «я знав, що ситуація, м'яко кажучи, не блискуча, але реальна картина виявилася набагато гіршою».

«Якщо називати усі речі своїми іменами, то треба визнати: за 20 років незалежності ми так і не змогли стати повноправними господарями у власному культурно-освітньому просторі. Ми втрачаємо позиції у сфері фундаментальних наукових досліджень, катастрофічно знизилася обсяги книговидавництва. Фахівці засвідчують застій у театральному процесі. Дедалі більше лічків культури і науки у пошуках кращої долі виїжджають за кордон, бо не можуть реалізувати себе тут, на батьківщині. Про кіно навіть соромно говорити...», - охарактеризував ситуацію глава держави.

В.Янукович наголосив, що це є викликом для України сьогодні. За його словами, необхідно виправити ситуацію і повернути людям надію на краще та віру у власні сили.

«Ми зобов'язані подолати відчуження, що утворилося між виробниками культурного та науково-освітнього продукту і простими людьми... Наше завдання у тому, щоб відтворити простір, через який усі здобутки наших діячів культури стануть доступними кожному українцю», - наголосив глава держави.

ОБЛИЧЧЯ
ВЛАДИ

КРИМСЬКОГО
КОМУНІСТА-
ЕКСТРЕМІСТА
ОГОЛОШЕНО
В РОЗШУК

стор. 3

НЕЗЛИМ
ТИХИМ СЛОВОМ...

«БУЗИНІЗМ»
НА УКРАЇНСЬКОМУ
ТЕЛЕБАЧЕННІ

стор. 6

УРОК
УКРАЇНСЬКОЇ

У СЕВАСТОПОЛІ
ЗАКРИВАЮТЬ
УКРАЇНСЬКУ
ШКОЛУ-
ІНТЕРНАТ?!

стор. 7

БЕЗСЛАВНИЙ «ЮВІЛЕЙ ЗАЧИНЕНИХ ДВЕРЕЙ...»

Шановні кримчани, я архітектор і журналіст Юрій Волощак зі Львова. Кілька років передплачував «Кримську світлицю» для себе, тітки і тестя на село. Ударом для нас було те, що «Світлиця» перестала приходити. І справа не в тому, що втратилося тих 140 грн., а в моральній втраті всього українства й культури в цілому. Власне, моя тета Софія Андріївна Волощак, колись зав. кафедрою французької філології університету, познайомила мене зі «Світлицею». Ми передплачували всього дві газети, і раптом однієї не стало. Це так, ніби втратити близьку людину... Ще прийшла остання в новому форматі під редакцією А. Серикова, багатша формально, грубша, але майже не полемічна і... остання.

Через вашу гостю, татарку, яка приїздила в Карпати до Мирослава Симчича, я передав вам компакт з багатьма матеріалами про багато цікавих речей, у тому числі про чайку «Прєсвятя Покрова» і наші походи, про архітектуру, літературу. Нічого з цього не побачило світ. Тому хочу вас спитати, яка подальша доля «Кримської світлиці», чи є сенс вам щось присилати?

Електронна пошта донесла цього листа напередодні своєрідного ювілею: 20 березня виповнюється рівно півроку відтоді, як за борги були опечатані двері трьох кабінетів «Кримської світлиці» в будівлі бази-готелю МДЦ «Артек» у Сімферополі. Чи варто нагадувати, що вселилася «Кримська світлиця» у це досить пристойне приміщення лише після спеціального «іменного» доручення Президента Л. Кучми у 2003 році. Обжилися, на грантові гроші справили офісну та видавничу техніку, провели телефони, Інтернет. З часом зібралися на меблі, поміняли вікна, встановили «гріючі» кондиціонери, зробили ремонт. Читачі приносили у свою українську СВІТЛИЦЮ, хто що міг: книги для редакційної бібліотеки, вишиванки, ікони, навіть фортепіано подарували!

І ось вже півроку все це - ніби за сімома (фактично, за трьома) печатями! Орендодавець з'явився, що не відчинить

редакцію, поки наш київський видавець - Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури України, яке наприкінці 2006 року стало співзасновником «Світлиці», не погасить усі борги (десь 17 тис. грн.). А видавець тим часом розриває договірні стосунки з «Артеком» і надсилає працівникам газети попередження, що з березня 2011 року редакція буде розташовуватися... у Києві.

Можна було б - «на честь ювілею» - опублікувати усі наші (і читачки, й редакційні) звернення та заклики до влади - і обнадійливі відповіді на них,

мовляв, усе під міністерським контролем, іде клопіткий процес реорганізації Газетно-журнального видавництва, підготовки до перереєстрації і т. ін. Але навіщо самих себе (разом з київськими чиновниками), як у класичній історії з унтер-офіцерською вдовою, сікти? Реорганізація, справді, давно вже назріла і перезріла, але, при бажанні, розблокувати редакцію можна було б ще минулої осені елементарним ГАРАНТІЙНИМ ЛИСТОМ про оплату боргу (директор бази-готелю вам це підтвердить). Але ж «Світлицю» задумали «телепортувати» до столиці...

Найнеймовірніше, напевне, те, що газета впродовж майже усіх цих «опечатаних» місяців... виходила. Без робочих місць, оргтехніки, засобів зв'язку, збираючись на планірки біля зачинених дверей, колектив з жовтня минулого року «в польових умовах» регулярно готував до друку щотижневі випуски «Світлиці» і відправляв їх електронні версії до Києва.

Але жоден з цих номерів так і не був надрукований. «Кримську світлицю» можна було почитати тільки на Інтернет-сторінці, або, як це зараз робить «Газета по-київськи», «самвидавно» роздрукувавши її на принтері. До всього, «Світлиця» навіть не була введена до передплатного каталогу видав України - її й досі неможливо передплатити на пошті...

(Закінчення на 8-й стор.).

Поріділий колектив «Світлиці» біля опечатаних дверей редакції.

ЗАСНОВНИКИ:
Міністерство культури і туризму України, Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка, трудовий колектив підприємства «Об'єднана редакція газети «Кримська світлиця».

За вагомий внесок у справу українського національного відродження, розбудову та зміцнення Української держави редакція газети «Кримська світлиця» нагороджена медаллю Всеукраїнського товариства «Просвіта» «БУДІВНИЧИЙ УКРАЇНИ».

Головний редактор
Віктор КАЧУЛА.

Газета зареєстрована Міністерством юстиції України.
Ресстраційне свідоцтво КВ № 12042-913ПР від 30.11.2006 р.
Індекс: 90269.

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій, відповідальність за достовірність фактів несуть автори.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами - на сторінках газети.
Редакція застерігає собі право скорочувати публікації і виправляти мову.

ТЕЛЕФОНИ:
головного редактора - (0652) 51-13-24;
відділів - 51-13-25;
51-13-27.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
95006, м. Сімферополь, вул. Гагаріна, 5, 2-й поверх, кімн. 13 - 15.
E-mail: wik@swit.crima.com
Сторінка в Інтернеті: http://svitytsia.crima.ua

Зам. ...
Наклад - ...

Видавець - ДП Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури України.
03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1, тел./факс (044) 498-23-63.
Р/р 37128003000584 в УДК у м. Києві МФО 820019 код ЄДРПОУ 16482679
E-mail: vidavnictvo@gmail.com

Передплата кампанія на видання ДП «Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури України», в т. ч. і на тижневик «Кримська світлиця», здійснюється за наступними реквізитами: вул. Васильківська, 1, м. Київ, 03040, 2 поверх, 6 корп. Відповідальна особа за передплату - Сидоренко Ірина.
Тел./факс (044) 498-23-64.

КІЛЬКІСТЬ ЖЕРТВ КАТАСТРОФИ В ЯПОНІЇ МОЖЕ ПЕРЕВИЩИТИ 18 ТИСЯЧ ОСІБ

Кількість жертв недавнього катастрофічного землетрусу і викликаного ним цунамі в Японії, що стався 11 березня, може перевищити, за оцінками поліції, 18 тисяч. Підтверджене число загиблих становить зараз 8,5 тисячі чоловік, близько 13 тисяч вважаються зниклими безвісти, повідомляє радіо «Свобода».

Інженери продовжують спроби не допустити перегрівання ядерних реакторів на АЕС «Фукусіма-Дайїчі», що постраждала внаслідок стихійного лиха. Повідомляється про зростаючий тиск в одному з енергоблоків і небезпеку нового витoku радіації.

За даними властей, незначні для здоров'я людей сліди радіації виявлені в деяких овочах, молоці і водопровідній воді.

Експерти Світового банку вважають, що на ліквідацію наслідків катастрофи в Японії піде близько п'яти років, а фінансові витрати складуть приблизно 235 мільярдів доларів.

Президент України Віктор Янукович висловив співчуття Прем'єр-міністрові Японії Наото Кану у зв'язку з землетрусами та цунамі в Японії, що призвели до людських жертв і спричинили значні руйнування.

«В Україні з глибоким сумом сприйняли звістку про страшні землетруси та цунамі у Японії, що призвели до людських жертв і спричинили значні руйнування.

Україна готова надати гуманітарну допомогу дружньому японському народові, який постраждав від стихії.

Від імені народу України та від мене особисто прошу передати глибокі співчуття і слова підтримки всім потерпілим від стихійного лиха», — йдеться у співчутті глави Української держави.

Президент України Віктор Янукович запропонував Японії оздоровити в Міжнародному дитячому центрі

«Артек» 250 дітей, що постраждали через землетруси, повідомляє Курортно-інформаційний центр Автономної Республіки Крим. Відповідну пропозицію глава держави озвучив послові Японії в Україні Тадаші Ідзава під час відвідування посольства в Японії, передає прес-служба Президента.

«Ми запропонували прийняти в Україні для реабілітації й лікування 250 дітей з Японії в нашому Міжнародному дитячому центрі «Артек», — сказав В. Янукович.

Президент висловив сподівання, що найближчим часом японська сторона відповість на цю пропозицію.

У свою чергу Т. Ідзава подякував главі Української держави від імені уряду Японії за співчуття у зв'язку з наслідками землетрусу й цунамі в країні, а також за пропозицію допомоги.

Президент України нагадав, що Україна пройшла подібний шлях після аварії на Чорнобильській атомній електростанції. В. Янукович відзначив, що Україна є й залишається другом і хорошим партнером Японії.

НОВИНИ СЕВАСТОПОЛЯ

ВІДАВАЛИ В МОМЕНТ — ЗАБИРАТИМЕМО ДЕСЯТИРІЧЧЯМИ

У Севастополі, в рамках українсько-російських експертних консультацій з воєнно-політичних питань, пов'язаних з діяльністю Чорноморського флоту Російської Федерації на території України, тривають переговори послів з особливих доручень міністерств закордонних справ України і Росії Віктора Семенова та Олександра Бавикіна. Зі слів Віктора Семенова «...переговори проходять у прагматичному руслі. Триває пошук компромісів, аби діяльність Чорноморського флоту Росії була повністю регламентована Угодами».

Олександр Бавикін повідомив журналістам, що «...на сьогоднішній день вже погоджені результати інвентаризації 190 земельних ділянок з 400 орендованих Чорноморським флотом. Повністю інвентаризація буде закінчена лише протягом двох років...».

ПЕРШИЙ ГУРТОЖИТОК ДЛЯ ДІТЕЙ-СИРИТ

14 березня у Севастополі відкрили перший гуртожиток для випускників дитячих будинків. Згідно статистики 50% колишніх дитбудинківців розпочинають власне життя, не маючи житла. Завдання новоствореної установи — створити умови для їх соціальної адаптації. Відкривали гуртожиток представники обох гілок влади. Перші щасливі власники помешкання отримали в подарунок електронні будильники від віце-президента «Федерації хокею Севастополя» Олександра Галкіна.

ХЛІБ ДОРОЖЧАТИМЕ ЩОМІСЯЦЯ?

Не встигли севастопольці оговтатися від лютого подорожчання хліба, як місцеве підприємство ВАТ «Цар-хліб» знову оприлюднило попередження про чергове підняття ціни на нього на 4-15%. Аргумент не новий: підвищення закупівельної ціни на борошно на 17%. Минулого місяця серед причин подорожчання, крім підвищення ціни на борошно, називали ще подорожчання паливно-мастильних матеріалів та збільшення розміру мінімальної заробітної плати.

Ще декілька років тому малозабезпечені родини могли отримувати хліб безкоштовно.

СЕВАСТОПОЛЬ СТАНЕ НАЙЗЕЛЕНІШИМ

На це сподівається міський голова В. Саратов. Нещодавно він пообіцяв, що цього року у Севастополі буде висаджено не менше 3,5 тисячі дерев. Така ж кількість дерев була посаджена й минулого року. Через неоднорідність ґрунтів у різних частинах міста садять різні породи дерев: клени, платани, кипариси. Фахівці вважають, що вони добре приживуться у Севастополі.

Нещодавно на загальноміському суботнику було висаджено ще й 8 катальп. Підвищена цікавість до цих дерев зумовлена їх густою кроною та рідкісною красою суцвіть, що нагадують свічі каштанів.

У СТИЛІ ГЕРОЇВ БУЛГАКОВА

У Севастополі буде цілеспрямовано вирішуватися проблема бродячих тварин: сьогодні їх налічується за різними оцінками близько 20 тисяч. Вони не лише переносять хвороби, а й кусають людей. Крім того, гучний собачий гавкіт тривожить сон городян. На відлов, утримання та стерилізацію безпритульних тварин потрібні чималі кошти. Булгаківський герой вирішив би цю проблему враз, так де ж його тепер взяти?

А ще у Севастополі на обліку 777 бомжів, яким також треба якимось дати раду. «Житло я їм дати не зможу, але допомагати якимось треба» — каже міський голова В.Саратов.

Підготувала ЛІ. СТЕПКО.

Віктор ЯНУКОВИЧ: ЗАКОНОПРОЕКТ ПРО ПЕНСІЙНУ РЕФОРМУ НЕ ГОТОВИЙ ДО РОЗГЛЯДУ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ

Про це Президент України заявив під час зустрічі з Прем'єр-міністром Миколою Азаровим. «Я ініціативно скасував на цьому тижні розгляд закону про пенсійну реформу», — сказав Глава держави керівникові Кабміну.

Аргументуючи такий крок, Президент підкреслив, що «законопроект не готовий до голосування». «Я щоденно отримую величезну кількість листів від громадських організацій, громадян України, які вказують на те, що люди не знайомі з положеннями цього закону... Фактично, не знайомі з пенсійною реформою», — зауважив Віктор Янукович.

Глава держави наголосив, що перш ніж розглядати законопроект про пенсійну реформу у парламенті, необхідно провести роз'яснювальну роботу положень закону серед громадян. «Перед тим, як його (законопроект) розглядати у Верховній Раді, треба, щоб його усвідомлювали люди, ті, яких буде торкатися той чи інший закон, та чи інша реформа», — підкреслив Віктор Янукович.

У зв'язку з цим Президент доручив Миколі Азарову вдосконалити хід громадського обговорення майбутньої пенсійної реформи і цього закону. «Додатково треба обов'язково провести громадські слухання в регіонах, — підкреслив глава держави. — Я знаю, що віце-

прем'єр-міністр Тігіпко добре працював у цьому напрямку, і не тільки він. Та цього недостатньо».

Віктор Янукович зауважив, що пенсійна реформа — дуже серйозний крок, тож керівництво держави має підійти до нього з усією відповідальністю. За словами Президента, ця реформа насамперед спрямована на підвищення пенсій тим категоріям пенсіонерів, які сьогодні не можуть жити на такі малі пенсії».

Глава держави також підкреслив, що згідно з положеннями законопроекту значно скорочується розмір максимальної пенсії. «Ми значно знижуємо верхню межу, яка вже досягла 60 тисяч гривень. Ця межа не повинна перевищувати десять мінімальних пенсій», — наголосив Віктор Янукович.

На переконання Президента, завдяки реформі у пенсійній сфері буде легалізовано тьнівий заробітний плати, що дасть можливість забезпечити зростання розміру пенсій. «За рахунок пенсійної реформи ми легалізуємо заробітні плати, і люди, які виходять на пенсію, за рахунок легалізації власної заробітної плати отримають більші пенсії. Це буде набагато більше, ніж ті мізерні заробітні плати, які вони отримують у конвертах», — резюмував глава держави.

<http://www.president.gov.ua/news/19579.html>

УРЯД ТА ПАРЛАМЕНТ КРИМУ «СКУДУЮТЬ»

Верховна Рада Криму скоротила чисельність чиновників органів виконавчої влади регіону, що фінансуються з бюджету республіки, на 180 осіб, або на 16% - до 955.

Як повідомляє УНІАН, за таке рішення проголосували 76 із 79 депутатів кримського парламенту, присутніх на сесії в середу.

Усього у ВР Криму 100 парламентаріїв. Депутати також затвердили граничну чисельність апарату Ради міністрів Криму - управління справами у кількості 118 осіб. Скорочені 32 співробітники апарату кримського уряду, або 25%. При цьому створене нове управління - Управління з оборонно-мобілізаційної роботи і цивільного захисту населення - тому додалися 5 співробітників.

Перший віце-прем'єр Радміну Павло Бурлаков назвав таке скорочення безпрецедентним. За його словами, чисельність і апарату, і всіх підрозділів кримського уряду менша, ніж у 2002 році.

Крім того, у контексті розпочатої президентом України Віктором Януковичем адміністративної реформи кримський парламент оптимізував структуру і чисельність свого апарату. Чисельність секретаріату ВР Криму - 93 працівники, управління справами - 203. За таке рішення проголосували 74 із 78 депутатів.

Керівник секретаріату кримського парламенту Маргарита По-

номаренко повідомила, що усього з урахуванням зменшення кількості співробітників у постійних комісіях, рахунковій палаті, виборчому Криму і газеті ВР автономії - «Кримские известия» - скорочено 73 особи. «73 одиниці пропонується скоротити у Верховній раді Криму і її органах. Під це скорочення проходить оптимізація апарату», — сказала вона.

УКРАЇНЦЯМ ПІДВИЩИЛИ ЦІНИ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ

Національна комісія регулювання електроенергетики вирішила підвищити на 15% тарифи на електроенергію для населення з квітня цього року.

Зокрема, тариф на електроенергію для міського населення за умови споживання до 150 кВт/год. на місяць зростає до 28,02 коп. за кВт/год. (тут і далі тарифи з урахуванням ПДВ), для населення, яке споживає більш як 150 кВт/год. — до 36,48 коп. за кВт/год.

Для населення, яке проживає в сільській місцевості, за умови споживання до 150 кВт/год. на місяць тариф зростає до 25,92 коп. за кВт/год., у разі споживання понад 150 кВт/год. на місяць — до 33,72 коп. за кВт/год.

Для населення, яке проживає в будинках, обладнаних кухонними електроплитами і електроопалювальними установками, зокрема, в сільській місцевості,

тариф з 1 квітня ц. р. зростає за умови споживання до 250 кВт/год. до 21,54 коп. за кВт/год., а у разі споживання більш як 250 кВт/год. — до 28,02 коп. за кВт/год.

Для жителів негазифікованих будинків, а також будинків, в яких відсутня централізована система теплопостачання, зокрема, сільської місцевості, тариф зростає до 21,54 коп. за кВт/год. незалежно від обсягів щомісячного споживання.

Тарифи набувають чинності з 1 квітня 2011 року.

ДОЛІТИТИ З МОСКВИ ДО СІМФЕРОПОЛЯ МОЖНА БУДЕ ЗА 15 ДОЛАРИВ

Російська авіакомпанія «Авіанова» планує налагодити бюджетні low-cost рейси між Сімферополем і Москвою.

Домовленість про це досягнута в Москві між представниками кримської влади і компанії «Авіанова» в рамках 18-ї Міжнародної виставки «Курорти і туризм - МІТТ», повідомляє кореспондент УКРІНФОРМУ із посиланням на прес-службу Міністерства курортів і туризму АРК.

За інформацією менеджера з управління агентською мережею компанії «Авіанова» Олександри Перемітіної, мінімальна вартість авіаквитка в один бік за умови попереднього замовлення - 15 доларів.

Квитки можна буде придбати в

Інтернеті вже в травні цього року, повідомила менеджер «Авіанови». «Рейси між Сімферополем і Москвою здійснюватимуться увесь рік, а не лише в літній період», — підкреслила Олександра Перемітінова. У перспективі, зазначила вона, компанія налагодить авіасполучення Сімферополя і з Катеринбургом.

Коментуючи цей факт, перший заступник міністра курортів і туризму АРК Олександр Лів сказав, що відкриття бюджетних авіарейсів, які сполучають Сімферополь із Росією, значно збільшить потік туристів до Криму.

ЗРІС РІВЕНЬ ДІТЯЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В КРИМУ

З початку поточного року рівень дитячої злочинності в Криму перевищив середні показники по Україні.

Про це повідомила начальниця відділу захисту прав і свобод неповнолітніх прокуратури АРК Ніна Новикова в ході «круглого столу» на тему «Діти в СІЗО».

«У нас ріст злочинності перевищує державний», — сказала начальниця відділу. І додала, що ріст відбувся за рахунок здійснення тяжких злочинів.

Начальник відділу відзначила, що більшу частину злочинів скоюють діти з неблагополучних родин. При цьому Ніна Новикова підкреслила, що, згідно з аналізом, проведеним прокуратурою, дитячу злочинність можна було б значно знизити, якби діти вчасно покинули такі роди-

ни. «Якби вчасно діти були ізольовані від того негативного впливу родини, того оточення, у якому вони перебувають, це було б, напевно, 90% успіху», — заявила Ніна Новикова.

ШАНСОН У МАРШРУТКАХ — «ЯК РАДІАЦІЯ»

Шансон у кримських маршрутках і рейсових автобусах негативно діє на дітей і підлітків.

Про це 18 березня заявив керівник епархіального відділу з роботи із молоддю Сімферопольської й Кримської епархії В'ячеслав Харченко в ході «круглого столу» на тему «Діти в СІЗО».

Як відзначив В'ячеслав Харченко, сьогодні в суспільстві існує проблема героїзації представників кримінальної субкультури. На його думку, значно цьому процесу сприяє шансон, який у робочий час постійно слухають водії автобусів.

«Це такий невидимий радіоактивний фон, він ніби не відчутний, але коли ми слухаємо шансон постійно, це зараження аморальне накопичується. <...> Ця субкультура дійсно героїзується, людина скоїла злочин, а потім співає слізьми, сумні пісні про маму. А ми це слухаємо, і це нам здається нормальним», — сказав В'ячеслав Харченко, який запропонував учасникам «круглого столу» провести зустріч з перевізниками для вирішення цієї проблеми.

У ЯЛТІ ВІДБУЛАСЯ НАРАДА З ПИТАННЯ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ ЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ СИСТЕМ ВОДОВІДВЕДЕННЯ

На виконання доручень Президента України Віктора Януковича 17 березня в Ялті відбулася нарада з питання технічного стану централізованих систем водовідведення в населених пунктах АР Крим та м. Севастополі. У нараді взяли участь радник Президента України Валерій Пустовойтенко, перший заступник Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Юрій Хіврич, Постійний Представник Президента України в АР Крим Володимир Яцуба, заступник голови Ради міністрів - міністр регіонального розвитку та житлово-комунального господарства АР Крим Азіз Абдуллаєв, голова Севастопольської міської державної адміністрації Валерій Саратов, керівники профільних відомств і служб, а також органів місцевої влади автономії.

Це нарада стала підсумком виїзного засідання робочої групи щодо поліпшення технічного стану водовідведення та роботи очисних споруд на узбережжі Чорного моря та півострова Крим. Робочу групу сформовано на виконання рішення Комітету економічних реформ з питань національних пріоритетів реформування у 2011 році. У ці дні члени робочої групи ознайомилися зі станом каналізаційних очисних споруд у містах Керч, Феодосія, Судак, Алушта та селі Малоріченське. Як зазначив радник Президента України Валерій Пустовойтенко, за підсумками виїзного засідання робочої групи будуть розроблені конкретні пропозиції з будівництва, реконструкції та експлуатації каналізаційно-очисних споруд чорноморського узбережжя.

Прес-служба Постійного Представника Президента України в АРК.

«ЦЕ ПРОСТО КАТАСТРОФА...»

У Криму стан очищення стічних вод у каналізаційних системах далекий від встановлених державних нормативів.

Про це заявив заступник голови Ради міністрів - міністр регіонального розвитку й житлово-комунального господарства АРК Азіз Абдуллаєв на нараді з питань технічного стану централізованих систем водовідведення в населених пунктах АРК і Севастополя у Ялті 17 березня.

«Їхня основна частина побудована в другій половині минулого сторіччя й не була розрахована на значний приріст абонентів підприємств водопровідно-каналізаційного господарства», - підкреслив заступник голови.

Він розповів, що, за підрахунками фахівців, у 2010 році комунальні підприємства у водні об'єкти АРК скинули 122,4 млн. куб. метрів стічних вод, у тому числі 59,4 млн. кубометрів (48,5%) - нормативно очищених, 52,8 млн. куб. м (43,2%) - недоочищених і 10,5 млн. куб. метрів (8,3%) - неочищених стічних вод.

«І за цими показниками прослідковується негативна динаміка. За останні 2 роки обсяги нормативно очищених стічних вод скоротилися на 16,2%, у той час як обсяги неочищених зросли на 11,2%», - підкреслив Азіз Абдуллаєв.

* * *

У Керчі очисні споруди перебувають у жалюві стані. Про це на нараді 17 березня заявив радник Президента України Валерій Пустовойтенко.

ОБЛИЧЧЯ ВЛАДИ

«Це просто катастрофа!» - сказав радник. І обурився: «Те, що ми вчера побачили в Керчі, - немає слів, навіть не знаю, як працює наша місцева влада, де санітарно-епідеміологічна служба, екологи?»

Валерій Пустовойтенко розповів, що стічні води надходять в Азовське море, а з нього в Чорне. «Про яку підготовку до курортного сезону може йти мова? Але ж ми прагнемо зробити Крим курортною столицею України! Так ми звідси скоро втікати будемо!» - заявив радник.

Він також повідомив, що є домовленість із МНС, СЕС і екологічними службами про те, що будуть підготовлені акти про повну непридатність до роботи керченських очисних споруд, тому що вони не підлягають відновленню.

У той же час заступник керченського голови Святослав Брусаків повідомив, що в 2010 році, за даними місьководканалу, на міському колекторі виникло 6614 аварійних ситуацій. «І ця кількість вселяє жах», - погодився заступник голови.

Нагадаємо, у лютому Президент України Віктор Янукович доручив Службі безпеки України й Міністерству внутрішніх справ країни ретельно перевірити ситуацію з викидами стічних вод у Чорне море. У ці дні радник Президента України Валерій Пустовойтенко і перший заступник міністра регіонального розвитку, будівництва й ЖКГ країни Юрій Хіврич перебували у Криму, де вивчали стан каналізаційних очисних споруд в регіонах.

* * *

«ЗРОБИМО КРИМ ЧИСТИМ!»

Детальніше - на стор. 8.

Інформацію про понад тисячу металевих бочок з бойовими отруйочими речовинами, які потопили вздовж кримського узбережжя на початку війни, щоб вони не дісталися фашистам, нині активно обговорюють вітчизняні ЗМІ. Жахають тим, що «закінчився термін придатності бочок, вмісту однієї такої вистачить для знищення всього живого в радіусі 40 км, тож небезпечно для життя люїзіт, іприт, зарін, заман можуть просочитися у воду, а координати затоплення якраз співпадають з улюбленими курортниками місцями». Так нами ж рекламується підкинута перед курортним сезоном російськими телеканалами чергова «гаряча тема». Торік, приміром, не менш завзято наші ЗМІ реагували на інформацію росія, буцімто всі пляжі півострова заспані шприцами, зараженими СНІДом.

Яка ж ситуація насправді? «Ми б не хотіли нагадати страху на мешканців Криму. Проблема справді є, ми знаємо, де знаходяться ці ємності», - заявили в Департаменті цивільного захисту МНС України.

Вже встановили місцезнаходження 500 бочок і визначили 11 районів затоплення. Зокрема, контейнери виявили поблизу Феодосії, Алушти і Ластівчиного гнізда.

У відомстві заспокоюють, що безпеки зараження води і території на півострові немає.

«Цією проблемою займаємося з 90-х згідно програми пошуку і знешкодження залишків хімізброї. Україна - єдина держава, яка протягом останніх 14 років віднаходить такі речовини та їх знешкоджує. Всього за цей час обстежено більше 30 кв. км акваторії моря. У результаті робіт обстежені й визнані придатними для рекреаційної й господарської діяльності значні акваторії поблизу узбережжя Ялти, Алушти, Алушки, Одеси, Очакова та інших міст. В районі Севастополя і Керченської протоки виявлені й знешкоджені практично всі об'єкти із залишками хімізброї на доступних для водолазів глибинах», - заявили в прес-службі. І додали, що задля повного завершення циклу запланованих заходів МНС України продовжує програму до 2014 року. Щоправда, фінансування програми запланували на 48 млн. грн., а виділено було 55%.

«Через гучний резонанс повідомлень ЗМІ ми провели лабораторні дослідження якості морської води і стану дна прибережної зони в районі Ластівчиного гнізда», - повідомили у МНС Криму. Під час цих робіт, заявили у відомстві, високотоксичних хімічних речовин або здатних негативно вплинути на здоров'я громадян, не виявлено. В планах - законсервувати бочки в контейнери, що дасть ще 200-300 років безпеки. А вчені опроміняють отруту спеціальними частотами на молекулярному рівні, що зробить хімікати нешкідливими. Заспокоюють і вчені. «Контейнери занесені шаром мулу й піску на глибині 150 м в 12 км від берега, за умов тиску й температури на дні моря - речовини нешкідливі. Вони, як гума, не можуть витікати», - запевнив завкафедрою органічної біохімії Таврійського національного університету Василь Чирва. На думку вченого, це типова чергова страшилка російських ЗМІ напередодні курортного сезону, сусіди розпускають чутки, щоб їх громадяни влітку відпочивали на своїх курортах, а не українських. Крім того, Азово-Чорноморська екологічна інспекція й СЕС Криму проводять постійний моніторинг стану морської води, й досі проведені хімічні аналізи і забори води перевищень вмісту високотоксичних речовин не виявили.

Між тим, за іншими дослідженнями екологів, напри-

клад, поблизу Ластівчиного гнізда вміст забруднення води значно вище норми, а деякі бочки вже пошкоджені. На замовлення Мінекології України експерти профільно-екологічного підприємства «Сітал», що займається очисткою морської акваторії, встановили місце знаходження півтисячі бочок й визначили 11 районів їх затоплення. «Теоретично припускаємо, що цього року можливі розломи цих контейнерів, оскільки термін придатності їх якраз вичерпався, - вважає директор «Сітала» Геннадій Рубцов. Такої ж думки і вчені харківської наукової лабораторії «Воєнконвеер 43». А у останніх висновках спеціальної комісії зазначено, що під час віднайдення затопленої хімічної зброї з допомогою комплексу «Пошук» обстежена значна

ЧИМ ЗАГРОЖУЄ ЗАТОПЛЕНА В ЧОРНОМУ МОРІ ХІМІЧНА ЗБРОЯ?

частина чорноморського узбережжя Криму площею 1500 квадратних кілометрів. Виявлено 9 районів із затопленими контейнерами, зокрема - 2 з хімічним боезапасом загальною кількістю контейнерів - 428 одиниць. Серед них, згідно з цими даними, 49 контейнерів лежать в морі біля селища Чорноморське. В Керченській затоці неподалік селища Ельтиген знайдено 11 контейнерів. Один хімічний запасалі в районі мису Іллі в Феодосійській затоці. В районі мису Опасний біля Алушки зосереджено 66 небезпечних контейнерів, біля Ластівчиного гнізда на узбережжі Ялти - 60 контейнерів, біля мису Сотера на узбережжі Алушти - 70 контейнерів, мису Каябаші в Балаклавській бухті - 80 контейнерів з хімією, в районі севастопольських мисів Херсонес і Фіолент - 27 контейнерів, біля мису Лукул західної частини кримського узбережжя - 65 контейнерів. Згідно з висновками комісії, після розшифровки знімків із космосу точність координат затоплених хімічних речовин визначена з допуском похибки у 10-15 метрів.

За попередніми повідомленнями ЗМІ, 1200 металевих бочок з бойовими отруйочими речовинами лежать уздовж всього узбережжя Криму з 1941 року. Тим часом керівники Криму добре проінформовані про цю проблему. Але замість конкретних дій... на дослідження вчених наклали гриф секретності, а результати досліджень «Сітала» в інтерв'ю журналістам заперечують. Дивно також, що роботи з пошуку й нейтралізації небезпечних бочок не передбачені ні в цільовій держпрограмі «Екологічно безпечний Крим», ні в заходах з підготовки до нового курортного сезону. А влада Російської Федерації... проігнорувала запит МНС України надати інформацію з архівів про координати районів затоплення хімізброї в Чорному морі, що, звісно, не полегшить нам подальшу роботу з її знешкодження.

«Росіяни не надали українським колегам необхідну інформацію навіть після того, як відповідне прохання було озвучено на зустрічі президентів двох країн», - повідомили ЗМІ. Це питання також підняли наші військовики на зустрічі делегації Міноборони України й Росії, але... відповіді немає й досі.

Відсутність точних координат районів затоплення старої хімізброї значно ускладнює виконання програми її віднайдення у виключній (морській) економічній зоні, територіальному морі й внутрішніх водах України, визначили наші відповідальні відомства.

За різними оцінками, вздовж всього узбережжя Криму нині лежить до 1200 тонн отруйочих речовин. Починати утилізацію бочок з хімічною зброєю цього року, вочевидь, не планують, оскільки в бюджеті на цю справу кошти не передбачені.

Віктор ХОМЕНКО.

ПОЛІТИЧНО ПЕРЕСЛІДУВАНИЙ ЧИ ХУЛІГАН-ЕКСТРЕМІСТ?

Кримська міліція розшукує за скоєння кримінального злочину депутата Верховної Ради Криму від Компартії В'ячеслава Захарова. Про це Радіо Свобода повідомило у Відділі зв'язків з громадськістю Головного управління МВС України в Криму. Правоохоронці інкримінують депутатові-комуністу злісне хуліганство. Тим часом народний депутат Леонід Грач, який нещодавно очолив Комуністичну партію робітників і селян, повідомив, що В'ячеслав Захаров перебуває за межами України і повернеться, як тільки припиниться «політичне переслідування» комуніста.

Кримінальна справа, за якою проходить депутат кримського парламенту В'ячеслав Захаров, була порушена Прокуратурою Криму ще 14 жовтня минулого року за ознаками хуліганських дій із боку політика. Того дня біля приміщення Кримського рескому Компартії у Сімферополі проходив мітинг активістів «Партії нового покоління України». Між учасниками акції протесту і членами КПУ виникла сварка, а потім і бійка, в якій активну участь брав В'ячеслав Захаров. В результаті цього інциденту один із учасників мітингу отримав травми і звинуватив депутата у навмисному спричиненні йому тілесних ушкоджень.

Одразу після порушення кримінальної справи політик виїхав із Криму і на виклики слідчого не з'явився. Вдома у Захарова та у помешканні його доньки правоохоронці

провели обшуки, втім, самого депутата не знайшли. В кримській міліції повідомили, що він досі у розшуку.

Днями лідер КПРС Леонід Грач заявив, що «за пороюдо» однопартийців В'ячеслав Захаров перебуває у Сочі в Росії - «прогулюється, дихає повітрям».

В інтерв'ю Радіо Свобода Леонід Грач назвав справу проти його соратника «політичним замовленням» і порівняв Захарова з Юрієм Луценком та іншими високопосадовцями в уряді Юлії Тимошенко. «У кримінальній справі доказів немає. Це виключно політична розправа. Причому лише з політичних мотивів. Жодних економічних чи комерційних. Ось так режис показує ще раз своє обличчя, що від демократії він настільки далекий, як Крим від Сибіру», - вважає Леонід Грач.

Протилежної думки дотримуються представники інших опозиційних політичних сил автономії. Лідери низки правих організацій привітали зусилля правоохоронців і закликали їх знайти і покарати В'ячеслава Захарова, якого вважають «політичним екстремістом» і «забіякою з депутатським мандатом».

Голова кримської організації Української народної партії Олег Фомушкін розповів Радіо Свобода, що згаданий депутат багато разів був помічений у силових акціях комуністів і як учасник, і як їхній організатор.

«Він неодноразово брав активну

участь у зриві заходів, що проводилися патріотичною громадськістю Криму - прес-конференції, круглих столів, пікетів і молебнів. Два роки тому ми вже були вимушені звертатися до міліції з вимогою притягти його до відповідальності за силовий зрив нашого агітаційного заходу. Він насправді є кримінальним авторитетом, якому слід відповідати за свої вчинки», - заявив Фомушкін.

Олег Фомушкін нагадав, що Захаров, якого він вважає «яструбом серед комуністів», мав стосунок до силового захоплення його однопартийцями студії Держтелерадіокомпанії «Крим» у 2008 році, у спробі штурму Будинку офіцерів у Сімферополі того ж року, у блокуванні сімферопольського Кафедрального собору УПЦ Київського Патріархату та у нападі на учасників конференції з питань Голодомору у 2007 році. Втім, за часів керування міліцією Юрієм Луценком і Василем Цушком правоохоронці нічого поганого у діях депутата-комуніста не вбачали.

Не дурався В'ячеслав Захаров і бійок у місцевому парламенті. Восстання у Верховній Раді Криму він зіштовхнувся навкулачки з членом фракції Партії регіонів Юхимом Фіком 22 вересня минулого року. У новому парламенті автономії бійок ще не було. Можливо, тому, що з початку його роботи В'ячеслав Захаров там не з'явився.

Володимир ПРИТУЛА.

В'ячеслав Захаров на одному з мітингів кримських комуністів (фото 2008 року).

ТИМ ЧАСОМ... 47% українців сьогодні проголосували б за збереження СРСР, свідчать результати соціологічного опитування, проведеного компанією Research&Branding Group.

Якби зараз відбувся референдум, на який було б винесене таке саме питання, як на референдумі 17 березня 1991 року: «Чи вважаєте Ви необхідним збереження СРСР як оновленої федерації рівноправних суверенних республік, в якій повною мірою гарантуватимуться права і свободи людини будь-якої національності?», то 47% опитаних відповіли б «Так». «Ні» відповіли б 33% опитаних, 20% не брали б участі в голосуванні.

При цьому на запитання, винесене на референдум 1 грудня 1991 року: «Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення Незалежності України?», сьогодні також позитивно б відповіла більшість українців. Зокрема, «Так» відповіли би 51% опитаних, «Ні» - 26%, 23% не голосували б.

Соціологи відзначають, що в регіональному розрізі прихильників збереження СРСР більше серед жителів південного Сходу (61%) і людей старшого покоління (60%). Прихильники Незалежності переважають серед жителів Західної України (82%) і молоді (59%).

Опитування проводилося 1-9 березня методом особистого інтерв'ю в 24 областях України і АР Крим. Обсяг вибіркової сукупності становив 2075 осіб. Очікувана середня похибка вибірки - 2,2%.

(Продовження. Поч. на 1-й стор.)

Зокрема, здійснено важливі кроки в оновленні правової бази культури: в 2010 році прийнято низку важливих законодавчих та нормативних актів, найважливішим серед яких став Закон України «Про культуру».

Цей Закон, покликаний замінити «Основи законодавства про культуру» зразка 1992 року, відповідає істотно зміненій суспільній, культурній, економічній ситуації в Україні. Він має поліпшити правову базу державної підтримки розвитку культури, стати дієвим регулятором різноманітних форм культурної діяльності.

Основною метою Закону України «Про культуру» є вдосконалення діючих механізмів реалізації державної політики та правових відносин у сфері культури, а саме:

правове окреслення засад, цілей, основних механізмів державної політики щодо підтримки розвитку культури;

визначення основних прав громадян у сфері культури та шляхів їх забезпечення з боку держави, зокрема – засад і механізмів соціального захисту професійних творчих працівників та працівників культури.

Законом визначено основні поняття правового регулювання сфери культури. Такого розділу не було в «Основах законодавства про культуру», що дозволяло доволно трактувати окремі їхні положення. Визначено основні засади державної політики та пріоритети у сфері культури, а також визначено права громадян у сфері культури, зокрема, право на доступ до культурних цінностей та культурних благ, на свободу творчості, на об'єднання у творчі спілки і національно-культурні товариства, на збереження і розвиток культурної самобутності всіх етносів України, на здобуття культурно-мистецької освіти.

Окремі статті присвячено створенню єдиного культурного простору України, що передбачає і забезпечення охорони культурної спадщини, і підтримку національного виробника у сфері культури.

Визначено також об'єкти культурного призначення, що не підлягають приватизації. Серед них – об'єкти, занесені до Державного реєстру національного культурного надбання України, пам'ятки археології, документи Державного бібліотечного фонду України, пам'ятки державної частини Музейного фонду України.

У законі окреслено зміст і засади функціонування базової мережі закладів культури, котра має забезпечувати розвиток усіх жанрів і видів мистецтва, а також цілісність національної культури.

Окремий розділ присвячений соціальному захисту працівників культури. Згідно із законом, держава забезпечує працівникам у сфері культури роботу на повну тарифну ставку. Це положення важливе тому, що тисячі працівників культури (особливо в сільській місцевості) змушені працювати на половинну або й на чверть ставки. Законодавчо передбачено надбавки і доплати працівникам у сфері культури, зокрема, за вислугу років, почесне звання, науковий ступінь тощо, а також – допомогу на оздоровлення, вирішення соціально-побутових питань.

Законом збережено пільги для працівників культури, які працюють у сільській місцевості, а також пенсіонерів, що працювали в культурній сфері села.

На наше переконання, прийняття і впровадження в життя Закону «Про культуру» суттєво поліпшить правові умови функціонування культурно-мистецької сфери, сприятиме збереженню і розвитку мережі закладів культури, розширенню і забезпеченню соціальних гарантій працівників культури, розвитку недержавного сектора в культурній сфері, краще захистить вітчизняного виробника культурно-мистецьких товарів і послуг.

Верховною Радою України у 2010 році прийняті й інші закони України, підготовлені Міністерством:

«Про ратифікацію Конвенції про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження» (20.01.2010), ратифікація Конвенції створить сприятливі умови для розвитку культур національних меншин, для заохочення різноманітних

форм культурного самовираження та міжкультурної взаємодії.

«Про внесення змін до Закону України «Про кінематографію» та інших законів України щодо підтримки виробництва національних фільмів» (16.03.2010). Метою Закону є правове забезпечення державної підтримки національної кінематографії відповідно до міжнародної практики організації кінопроцесу, поліпшення правової бази продюсерської діяльності та умов фінансування національного кіновиробництва.

«Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони культурної спадщини» (09.09.2010). Закон спрямований на вдосконалення охорони культурної спадщини та роботи історико-культурних заповідників, на підвищення відповідальності за порушення законодавства з охорони культурної спадщини.

«Про внесення змін до статті 10 Закону України «Про державні нагороди України» (щодо запровадження почесного звання «Заслужений працівник туризму України» (20.01.2010).

Триває процес погодження з іншими центральними органами виконавчої влади ще низки важливих законопроектів, розроблених Міністерством.

Попри фінансові труднощі, в минулому році не зменшувалося бюджетне фінансування культури. У Державному бюджеті України 2010 року на потреби культури було виділено понад 1 млрд. 475 млн. грн. (у 2009 році було 1 196 млн. грн.), а в місцевих бюджетах – загалом 2 336 млн. грн. (у 2009 році було 4 250 млн. грн.). Знаменно, що у 2010 році загальний обсяг фінансування галузі з державного та місцевих бюджетів уперше в історії незалежної України перевищив позначку, що дорівнює одному мільярдіві доларів США.

Заклади культури (бібліотеки, музеї, заповідники, інші культурно-освітні заклади) профінансовано на суму 309,5 млн. грн. (90,5% від планових призначень). Заклади освіти профінансовано на 424,1 млн. грн. (100% планових призначень). Театрально-видовищні підприємства профінансовано на 586,9 млн. грн. (99,4% від плану). Театрально-видовищні підприємства виконали план по доходах на 105,8% (отримано 139,7 млн. грн. доходів, у т. ч. від основної діяльності – 111,5 млн. грн.). Протягом року Національними театральними й мистецькими колективами показано 7510 театральних вистав та концертних програм.

Проведено низку загальнодержавних культурно-мистецьких заходів, що їх профінансовано на 34,2 млн. грн., а також низку заходів з підтримки творчо обдарованих дітей та молоді (4,5 млн. грн.); із забезпечення розвитку та застосування української мови (7,6 млн. грн.). Шляхом надання грантів Президента України підтримано творчі проекти молодих діячів культури і мистецтва на загальну суму 154,8 тис. грн.

За рахунок Держбюджету здійснено гастрольні поїздки п'яти мистецьких колективів на загальну суму 652,6 тис. грн. Крім того, за рахунок коштів гастрольного збору здійснено гастрольні поїздки 20 колективів на загальну суму 1428,3 тис. грн.

Протягом 2010 року була відсутня заборгованість із заробітної плати, стипендій у бюджетних закладах культури, підпорядкованих Міністерству.

У 2010 році продовжувалось підвищення рівня оплати праці в галузі культури, відповідно до постанови Кабінету Міністрів від 15.08.07 № 1050. Середня зарплата працівників державних закладів галузі культури у листопаді 2010 року складала

2850 грн.

Водночас лівова частка бюджетного фінансування на сьогоднішній день припадає на оплату праці та на комунальні платежі закладів, тобто – на видатки споживання. Натомість частка видатків розвитку зменшується.

Тому варто підняти перед Урядом питання щодо недопущення дальшого зниження видатків розвитку в загальному бюджетному фінансуванні культури при формуванні як державного, так і місцевих бюджетів на наступні роки.

Інше важливе питання – удосконалення механізмів фінансування культурно-мистецької діяльності, зокрема – із застосуванням кращого європейського досвіду. В більшості розвинених країн Європи на сьогодні найбільш ефективним і поширеним методом державної підтримки сучасного мистецтва є меха-

довишних закладах кількість глядачів за 2010 рік складала 2 712 тис. (у 2009 році – 2 632 тис.), а валовий дохід театрів зріс від 122 млн. грн. у 2009 році до майже 140 млн. грн. Варто пригадати, що у 2000 році все фактичне фінансування культури з Державного бюджету складало 144 млн. грн.

Зростає також кількість відвідувачів Національних історико-культурних заповідників (від 1 865 тис. у 2009 році – до 1 978 тис. у 2010 році). Зростання відбулося головним чином за рахунок заповідників поза Києвом (у «Шевченківському заповіднику» в Каневі – більш ніж удвічі, в заповіднику «Хортиця» – на чверть, у заповіднику «Чигирин» – майже на 20%, у заповіднику «Херсонес Таврійський» – більш ніж на 10%).

За активного сприяння Президента України В. Януковича було за-

джану, Вірменії, Грузії, Молдови та України». У рамках цієї програми в 2010 році велася активна робота за проектами «Культурна політика і культурний обмін», «Транскордонна кінокультура», «Виноробство, культурний туризм та обмін» та «Реабілітація культурної спадщини історичних міст».

Водночас у галузі культури зберігається гостра проблема неповної зайнятості. Попри всі зусилля і декларації попередніх років, ситуація з року в рік ускладнюється: якщо у 2007 році неповна зайнятість у закладах культури складала до 23 тисяч працівників, то, за оперативними даними, станом на 01.01.2010 р. по Україні вже понад 28 тисяч працівників галузі працювали на умовах неповного робочого дня.

Як уже зазначалося, нещодавно прийнятий Закон України «Про культуру» передбачає державну га-

«ЩОБ КУЛЬТУРА В УКРАЇНІ СПРАВДІ ПЕРЕТВОРИЛАСЯ НА ПОТУЖНИЙ ЧИННИК ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ І СУСПІЛЬНОГО ОНОВЛЕННЯ...»

Херсонес Таврійський – «цивілізаційна» перлина Криму.

нізм конкурсного надання грантів на конкретні мистецькі проекти. Натомість у нас поки що є лише два грантові механізми підтримки мистецтва – Президентські гранти молодим митцям та гранти мистецьким колективам на здійснення гастрольних заходів. За обома цими механізмами розподіляється в середньому близько 2 млн. грн. на рік, тобто – менше ніж півпроцента загальних видатків на культуру з державного бюджету.

Тому доцільно створити нормативну базу та ефективні організаційні механізми для ширшої конкурсної грантової підтримки сучасного мистецтва. У минулому році продовжував динамічно розвиватися недержавний сектор культурно-мистецької сфери, зокрема – кінопрокат, концертна справа, книговидавництво. Наприклад, кількість глядачів у кінотеатрах України за рік зросла на 15%, а валовий збір кінопрокату – на 41%. На жаль, це зростання відбувається за рахунок іноземних фільмів. Аби посилити присутність українського кіно в нашому культурному просторі, в Державному бюджеті 2011 року на національне кіновиробництво виділено рекордну суму 110 млн. грн.

У новому Податковому Кодексі України передбачено пільги щодо національного фільму – від кіновиробництва до кінопоказу. Зокрема, до 1 січня 2016 року звільняються від сплати податку на додану вартість операції з постачання національних фільмів виробниками цих фільмів, постачанням робіт і послуг з виробництва цих фільмів, операції постачання послуг з демонстрування національних фільмів, а також дублювання українською мовою іноземних фільмів.

За підтримки Міністерства у Національному центрі ім. Олександра Довженка закуплено та встановлено новітнє обладнання з обробки кіноплівки і тиражування фільмокопій. На Національній кіностудії художніх фільмів ім. Олександра Довженка створено центр цифрового відновлення фільмофонду.

Ми широко сподіваємося, що ці конкретні вагомні кроки нарешті започаткують реальний вихід українського кінематографа з кризи. Успішними були цьогорічні міжнародні кінофестивалі «Молодість», «Крок», Одеський міжнародний кінофестиваль, Київський міжнародний фестиваль, кінофестивалі «Відкрита ніч», «Кінолітопис», «Українські альтернативи».

Стабільне зростання демонстрували й інші галузі в культурній сфері. У державних театральних-ви-

вершено реставрацію будівлі музею Т.Г.Шевченка в Шевченківському національному заповіднику (м. Канів). Урядом виділено 5,6 млн. грн. на створення експозиції музею, що була урочисто відкрита Президентом України 23 серпня 2010 року.

Продовжується звірка наявності пам'яток державної частини Музейного фонду України з фондово-обліковою документацією згідно з наказом Мінкультури від 29.10.2003 р. № 681. Актуальність цих робіт обумовлена небезпідставною тривою за реальний стан музейних зібрань. Вже опрацьовано матеріали по музеях Запорізької, Луганської, Харківської, Донецької областей, Автономної Республіки Крим та міста Києва.

Протягом 2010 р. тривало поповнення Державного реєстру нерухомих пам'яток України. За рік прийнято рішення про внесення до Реєстру іще 862 пам'яток. Для порівняння: в 2007 році до Держреєстру було внесено лише 119 пам'яток, у 2008 – 1231 пам'ятку, у 2009 – 357 пам'яток.

Упродовж 2010 року розвивалось міжнародне культурне співробітництво, розширювалася його договірна база. У звітному році підписано двосторонні міжнародні договори про культурне співробітництво із Сирією, Єгиптом, Росією, Білоруссю та Македонією. Готуються до підписання угоди про співробітництво в галузі культури з Албанією, Алжиром, Грецією, Італією, Кіпром, Литвою, Мальтою, Монголією, Норвегією, Португалією, Румунією, Чехією, Шрі-Ланкою.

На виконання міжнародних домовленостей у 2010 році проведено: Дні культури України в Китаї (26-31 серпня 2010 р.); Дні культури Білорусі в Україні (26-30 вересня 2010 р.); Дні культури України в Сирії (5-12.12.2010 р.).

Відповідно до Плану дій Ради Європи для України на 2008-2011 рр., Міністерство здійснює реалізацію регіональної програми «Київська ініціатива для демократичного розвитку через культуру Азербай-

рантію працівникам культури щодо їх роботи на повну ставку. Міністерство вже розпочало розроблення конкретних заходів, спрямованих на втілення в життя цього важливого положення. Зокрема, активно ведеться розроблення підзаконних актів, що забезпечать формування і стабільну роботу базової мережі закладів культури. Але тим часом, поки базова мережа ще не сформована, в деяких регіонах, особливо в сільській місцевості, мають місце фактичне закриття закладів культури. Тому, на наше переконання, слід терміново ввести мораторій на закриття закладів культури до моменту, поки у відповідному регіоні не буде сформовано базову мережу згідно із Законом України «Про культуру».

У 2010 році також вирішено проблему оплати праці працівникам академічних закладів. Прийнятою Урядом постановою від 3 лютого 2010 року № 109 «Про оплату праці працівників закладів культури, яким надано статус академічних» передбачено з 1 січня 2011 року, при визначенні максимальних розмірів посадових окладів керівних працівників, художнього та артистичного персоналу закладів культури, що мають статус академічних, застосування додаткового коефіцієнта підвищення окладів, максимальний розмір якого не перевищує 2, а для інших працівників згаданих закладів – 1,3.

Окрім того, з метою підняття престижності праці в клубних закладах, Кабінетом Міністрів України прийнято Постанову від 15.09.2010 № 840 «Про виплату працівникам державних і комунальних клубних закладів матеріальної допомоги для оздоровлення та допомоги для вирішення соціально-побутових питань».

На наш погляд, комплексне вирішення цих та інших соціальних проблем культури, поліпшення системи оплати праці в галузі сприятиме залученню до культурно-мистецької сфери кваліфікованих фахівців, у першу чергу – молоді.

Чималу стурбованість органів виконавчої влади та українського суспільства загалом викликає непрості ситуація, що склалася в галузі культури в сільській місцевості та в малих містах.

Мережа сільських клубних закладів скоротилася з 21 тис. у 1991 році до 16,5 тис. у 2010 році. Матеріально-технічна база кіномережі та кіно-відеопрокату в малих містах та в сільських будинках культури — на 90% морально і фізично застаріла. Сьогодні понад 40% сільських клубних закладів, майже половина музейних приміщень та дві третини сільських шкіл місцевості потребують капітального ремонту. Згадана вище проблема неповної зайнятості працівників культури також у першу чергу стосується сільських закладів.

Складне становище галузі культури на селі — це відзеркалення загального незадовільного стану соціальної сфери в сільській місцевості. Адже рівень життя в селах та малих містах України в цілому суттєво нижчий, ніж у великих містах, так само нижчий рівень доступу селян до культурних послуг. Як свідчить фінансова статистика, сільська родина на культурні потреби витрачає в середньому в 3,5 рази менше коштів, ніж міська, зокрема, на культурні послуги — в сім разів менше.

Усе це гостро ставить проблеми забезпечення належного функціонування сільських закладів культури (в першу чергу клубів, будинків культури, бібліотек), а також державного забезпечення надання державних послуг жителям сіл та малих міст.

Деякі з цих проблем будуть вирішуватися шляхом втілення тих соціальних положень Закону України «Про культуру», що про них йшлося вище. Сьогодні вже розпочато підготовку низки підзаконних актів до цього Закону, що стосуються, зокрема, формування базової мережі, оплати праці та побутових умов сільських працівників культури.

Однак становище сільських закладів культури — це не єдина проблема, що постає перед нами сьогодні.

У сфері культури за попередні роки накопичилася низка серйозних проблем, які чи то не вирішувалися, чи то вирішувалися недостатніми або малодієвими методами. Найсерйозніші з цих проблем такі.

Унаслідок не завжди продуманих, часом анахронічних підходів до мовно-етнічної неоднорідності та культурного різноманіття України, ця неоднорідність перетворилася на живильний ґрунт для конфронтацій, із загрозою соціокультурного розколу. Є нагальна потреба в забезпеченні єдності всього культурного простору України, у використанні значного позитивного потенціалу культурного різноманіття. Явно недостатнім є внесок вітчизняних культурних індустрій у формування єдиного національного культурного простору, зокрема, через надто слабкі та застарілі механізми підтримки культурних індустрій.

В умовах вільного ринку наростають загрози збереженню історико-культурної спадщини, поширеним є нищення пам'яток з комерційною метою. Зокрема, неконтрольована забудова в буферних зонах визначених пам'яток, включених до Списку світової спадщини ЮНЕСКО (Софія Київська, Києво-Печерська Лавра, історичний центр Львова), стала настільки загрозливою проблемою, що за її вирішення мусив взятися особисто Президент України В.Ф.Янукович, винісши це питання на розгляд Гуманітарної Ради при Президенті України 17 березня 2011 року. Немає сумніву, що не лише наше Міністерство, а й усі працівники пам'яток охоронної сфери та активна громадськість підтримають ініціативи Президента, спрямовані на розв'язання цієї непрості проблеми.

Попри значне бюджетне фінансування мистецьких закладів і колективів, внесок сучасного мистецтва в духовне й соціальне оновлення українського суспільства, у формування привабливого образу України в світі є недостатнім. До причин цього слід віднести застарілість, інерційність форм державної підтримки мистецтва, слабо зорієнтованих на конкретний мистецький результат.

Як уже говорилося, на більшість із зазначених проблем вказано в Пос-

ланні Президента України В.Януковича до Українського народу; у цьому ж документі також запропоновані основні напрямки дій, що мають забезпечити вирішення проблем.

Узагальнюючи положення президентського послання, можна стверджувати, що оптимальним варіантом реформування у сфері культури буде стратегія, яка поєднуватиме серйозну бюджетну підтримку культури із стимулюванням благодійництва, підприємницької активності культурно-мистецьких закладів, передбачатиме поєднання адміністративної реформи в управлінні культурною сферою — із запровадженням нових, конкурсних і прозорих механізмів фінансування мистецьких проектів; поєднання підтримки національних культурних індустрій із заходами з формування цілісного культурного простору України.

Можна також визначити наступні пріоритетні напрямки реформ у галузі культури:

- Формування єдиного й цілісного гуманітарного простору України (в першу чергу мовно-культурного), зокрема — через наповнення його якісним і різноманітним вітчизняним культурно-мистецьким продуктом;

- Збереження й підтримка етнокультурного різноманіття сучасного українського суспільства, сприяння діалогу й взаємозбагаченню культур в Україні;

- Забезпечення розвитку вітчизняних культурних індустрій через урізноманітнення форм їх фінансової підтримки, впровадження сучасного менеджменту в культури, активну промоцію національних культурних товарів і послуг як у самій Україні, так і за кордоном;

- Збереження національної культурної спадщини, її актуалізація, тобто перетворення на важливий чинник соціального й економічного розвитку суспільства, зокрема — через розвиток пам'яток охоронної й туристичної інфраструктури;
- Підтримка кращих зразків сучасної української культури й мистецтва, провідних митців і колективів, спроможних належно представити сучасний, динамічний образ української культури у світі;

- Інтеграція української культури до світового культурного простору, формування засобами культури позитивного іміджу України у світі.

Варто принаймні коротко окреслити основні завдання, вирішення яких забезпечуватимуть реалізацію основних пріоритетів.

Забезпечення формування єдиного культурного простору України та розвитку вітчизняних культурних індустрій повинні здійснюватися шляхом посилення й урізноманітнення підтримки національного виробника культурно-мистецького продукту, як через традиційні механізми державного замовлення (на кінопродукцію, книговидавництво тощо), так і через механізми непрямої підтримки вітчизняного виробника, при збереженні відкритості української культури до світового культурного простору.

Це передбачатиме, зокрема:

- Посилення фінансової підтримки кіновиробництва;
- заходи з технічного переозброєння державних кінопідприємств;
- забезпечення присутності національного кіно у прокаті — зокрема, через здійснення регіональних програм кінообслуговування населення;
- державна підтримка культурологічних видань та часописів, поповнення бібліотек новими українськими виданнями.

Збереження й актуалізація культурної спадщини можуть забезпечуватися через зміцнення системи державних органів з охорони пам'яток, належну бюджетну підтримку охорони й реставрації пам'яток, із ширшим залученням благодійних коштів, через комплексні зусилля з перетворення культурної спадщини на ключовий чинник суспільного й господарчого відродження багатих на культурну спадщину регіонів, міст, сіл.

Для цього доцільно реалізувати: заходи з розвитку національних заповідників та заповідних територій, залучення їх до туристичної інфраструктури;

створення нових музеїв (як-от

комплексу «Мистецький Арсенал») та реконструкція діючих (Національний Шевченківський заповідник та ін.);

підтримку використання нових інформаційних технологій у розробках і проектах, спрямованих на фіксацію й популяризацію національної культурної спадщини, зокрема — через формування Національної електронної бібліотеки;

заходи із збереження нематеріальної спадщини; впровадження в Україні положень відповідних конвенцій ЮНЕСКО.

У справі підтримки етнокультурного різноманіття сучасної України, розвитку народного мистецтва — потрібна якісно нова державна політика, що включала б заходи з налагодження постійного діалогу й взаємозбагачення культур, реалізації позитивного потенціалу культурного різноманіття, відродження культури на селі через формування базової мережі закладів культури.

Це включатиме, зокрема, такі завдання:

- проведення Всеукраїнського форуму «Україна: діалог культур», ініційованого Президентом України В.Януковичем;

- активізація роботи закладів культури в малих містах, сільській місцевості через виконання положень Закону «Про культуру» щодо створення базової мережі закладів культури;

- заходи з підтримки мов і культур етносів України, втілення положень Європейської хартії регіональних мов і мов меншин;

- відродження осередків традиційних художніх ремесел та промислів;

- фіксація й збереження явищ нематеріальної культурної спадщини різних етносів та регіонів України у співпраці з ЮНЕСКО та Радою Європи.

У справі підтримки кращих зразків сучасного професійного мистецтва також необхідне стабільне бюджетне фінансування провідних мистецьких закладів і колективів, посилення законодавчої підтримки меценатства. Урізноманітнення форм підтримки мистецьких проектів зобов'язує господарче становище митців та колективів стабільнішим, а мистецьке життя — різноманітнішим.

Це передбачає реалізацію таких завдань:

- забезпечення розвитку провідних мистецьких закладів і колективів;

- розвиток конкурсних, грантових механізмів підтримки мистецьких проектів;

- відродження національних мистецьких шкіл, зокрема — в академічному мистецтві;

- підтримка гострої діяльності українських митців і колективів;
- поетапне запровадження єдиної електронної системи оформлення квитків до театральних виставок у закладах України.

У міжнародному культурному співробітництві — необхідна активізація євроінтеграційних зусиль у гуманітарній сфері, активна участь у культурних програмах Ради Європи, ЄС, ЮНЕСКО.

Така діяльність має передбачати: активізацію співпраці з ЮНЕСКО, зокрема, в поповненні Списку всесвітньої культурної і природної спадщини;

- інтенсифікацію культурного співробітництва з Євросоюзом, Радою Європи, зокрема — у продовоженні (перформативній) регіональної програми «Київська ініціатива»;

- розвиток двостороннього культурного співробітництва з країнами Європи та регіональними організаціями;

- розвиток і поглиблення культурних зв'язків із закордонним українством.

Очевидно, держава, зокрема — Міністерство культури, має й надалі забезпечувати належні, сучасні й дієві умови — фінансові, правові, організаційні, соціальні — для того, щоб культура в Україні справді перетворилася на потужний чинник цивілізаційного розвитку і суспільного оновлення, щоб наші митці, діячі культури, культурно-мистецькі організації, заклади, підприємства працювали краще, динамічніше, успішніше, здобували прихильність і визнання не лише в Україні, а й поза її межами. Дякую за увагу.

ПРЕЗИДЕНТ ВИСТУПАЄ З ІНІЦІАТИВОЮ СТВОРЕННЯ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ БІБЛІОТЕКИ

Президент України Віктор Янукович виступає з ініціативою створення повномасштабної електронної бібліотеки, що міститиме найрізноманітнішу інформацію про Україну, її історію, культуру, географію та сьогодення. «Давайте започаткуємо рух зі створення культурної матриці, що дасть можливість побачити і пізнати справжню Україну — вимріяну та створену не лише нами, а багатьма поколіннями наших попередників. Я кажу про створення в Україні повномасштабної електронної бібліотеки.

Вже сьогодні я хотів би дати доручення в якомога стисліший термін внести пропозиції щодо розвитку такого руху та створення інфраструктури, яка забезпечила б розвиток електронної бібліотеки», — сказав Глава держави під час засідання Громадської гуманітарної ради.

Віктор Янукович наголосив, що вже сьогодні на різних електронних ресурсах існує чимало найрізноманітнішої інформації про Україну, її історію, культуру, географію та сьогодення. Проте проблема в тому, що ця інформація розпорошена, несистемна й дуже часто її надзвичайно важко знайти.

«Тож давайте створимо ресурс, на якому у відкритому доступі буде представлено все найважливіше, що створене на нашій землі впродовж віків. Давайте доповнимо його тим, що впродовж 20 років продукувалося науковими інститутами та театрами, видавництвами і студіями звукозапису. Давайте відкриємо людям те, що зберігається в запасних фондах музеїв... Словом, усе те, що зроблено митцями — видано чи зрештою і самотужки, і за сприяння держави», — наголосив Президент.

На думку Глави держави, підтримка меценатів, раціональне використання грантів, можливості діючих громадських організацій, максимальне ефективне використання наявних державних коштів — все це має забезпечити успішність проекту.

«Не маю жодного сумніву, що в цьому процесі спільного пізнання нас підтримає чимало активних людей з маленьких сіл та містечок. Багато з них будуть вважати справою честі докласти до загальної історичної та культурної карти України історію свого регіону, свого міста і села. Паралельно це стане випробуванням для академічних установ, письменників, музеїв, для кожного з нас», — сказав Віктор Янукович.

«У такий спосіб ми зможемо не лише подолати відірваність культурних центрів від регіонів, а й зробимо культурний продукт доступнішим», — додав Президент.

Щоб надмірно не заадмініструвати цей процес, не вбити ініціативу людей непомітним або занадто прискіпливим контролем, Глава держави вважає за необхідне розвивати його як громадську ініціативу, що є державною за значенням, а не за статусом.

«Нам треба скоординувати зусилля і відкрити для цієї роботи бібліотеки та архіви. Ми повинні зробити ті перші кроки, що допоможуть не лише створити культурний продукт, а головне — усвідомити, що він є, і він конкурентоздатний.

Знаю і вірю, що саме Інтернет, саме нові технології в перспективі не лише дадуть поштовх розвитку книговидавництву, кіно, музиці, театру, музейній справі, а й сприятимуть розвитку громадянського суспільства загалом», — наголосив Віктор Янукович.

<http://www.president.gov.ua/news/19564.html>

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 285/2011

ПРО ЗАХОДИ ЩОДО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ХУДОЖНЬОГО МУЗЕЮ УКРАЇНИ

З метою забезпечення дальшого розвитку Національного художнього музею України, колекція якого має виняткове історичне, художнє і наукове значення, створення належних умов для збереження цієї колекції, реконструкції й розширення експозиційних, виставкових, фондів, робочих площ музею, стимулювання фундаментальних мистецтвознавчих наукових досліджень та реалізації міжнародних художніх проектів постановляю:

1. Кабінету Міністрів України:

1) розробити та затвердити у місячний строк план заходів щодо розвитку Національного художнього музею України на 2011 — 2014 роки, передбачивши, зокрема:

звернення комплексу робіт із ремонту та реставрації існуючої будівлі Національного художнього музею України (вул.Грушевського, 6 у місті Києві) та спорудження додаткової нової будівлі музею;

оснащення приміщень Національного художнього музею України сучасним технічним обладнанням для збереження музейної колекції та її експонування;

організацію створення та видання художніх альбомів і монографій про музейну колекцію Національного художнього музею України;

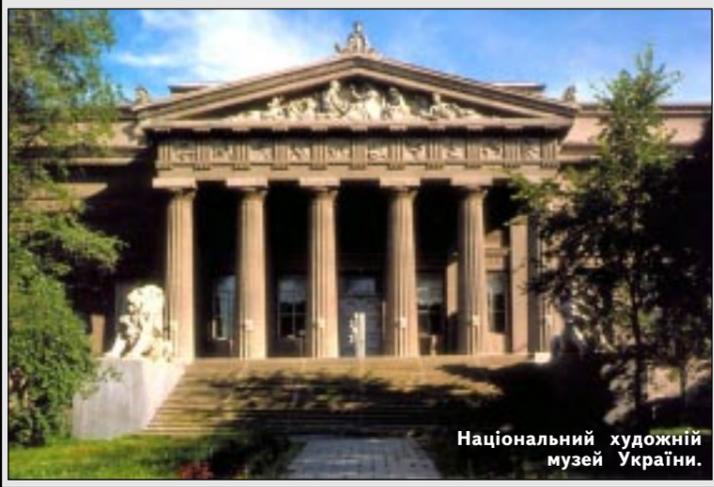
2) ужити в установленому порядку заходів для забезпечення фінансування у 2011 році видатків, спрямованих на виконання плану заходів щодо розвитку Національного художнього музею України на 2011 — 2014 роки, а також передбачити під час підготовки проектів законів про Державний бюджет України на 2012 та наступні роки відповідні бюджетні призначення.

2. Кабінету Міністрів України разом із Київською міською державною адміністрацією опрацювати питання щодо надання в установленому порядку земельної ділянки під спорудження додаткової нової будівлі Національного художнього музею України.

3. Державному комітету телебачення і радіомовлення України забезпечувати висвітлення заходів, пов'язаних із реконструкцією та розвитком Національного художнього музею України.

Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ.

15 березня 2011 року.

Національний художній музей України.

ПРОЩАВАЙТЕ, МУЖНІЙ КАПІТАНЕ...

Борис Микитович Корда був наймолодшим капітаном допоміжного флоту, через що частенько траплялися казуси, як-от цей випадок, описаний колишнім «морським вовком» в оповіданні «Капітанські нашивки». «Гей, хлопче, поклич капітана!» «Я — капітан». «Послухай, хлопчику, не клей дурня. Молодий ще. Мені дійсно потрібен ваш капітан!» А був 22-річний капітан «надто худим і непримітним». Та молодість — це «недолік», який з часом минає. Пропрацювавши в допоміжному флоті 20 років, ще на 30 років капітан Корда пов'язав свою долю з Югрефтрансфлотом (це — риболовецька промисловість), і побував на усіх континентах, почувався, як удома, в Атлантичному та Індійському океанах, перетнув Тихий, 34 рази відвідував Антарктиду, гостював у 51 іноземній державі.

І все це, не маючи ні тата депутата, ні родича адмірала. Й побудував він свою кар'єру швидше всупереч, ніж завдяки. А батька, до речі, майже не пам'ятав — той помер, коли Борі було всього чотири роки. Виховували його неписьменна бабуся, мама з двома класами освіти та тітка — з чотирма. Але для села Римові Кориченці, що на Хмельниччині, це теж було досить солідно — тітка Анюта на замовлення та під диктовку однопільців писала листи, і маленькому Борі теж якомога швидше хотілося придбати освіту і шану оточення. Та ось настала війна. «Рабама навчання не потрібне!» — категорично заявив німецький комендант. Але

тільки-но в березні 1944 року Хмельниччину звільнила Червона Армія, як 15-річний підліток подався до Севастополя і став юнгою на морському буксирі, й тут він зазнав, що таке бомбардування, шоденний і дуже конкретний ризик. Але ж хіба він міг загинути, коли нестямно хотілося навчатися?

Тож одразу після перемоги Борис поступив до вечірньої школи і закінчив за рік два класи. Потім — курси штурманів малога плавника, Ломоносовське морехідне училище і уже в зрілому віці — Севастопольський приладобудівельний інститут.

Те, що довелося побачити і почути Борису Микитовичу, знайшло своє відображення більш як у 10 книгах. За радянських часів це були нариси, збірки, які очоче видавали не лише у сімферопольській «Таврії», але і в Києві. Решта книг, дійсно солідних, художньо-документального спрямування, побачила світ у Севастополі, який давно став для нього рідним.

Мені пощастило бути редактором кількох із цих книг. Тож таким чином я стала дотичною до багатьох див, пов'язаних з життям екзотичних заморських країн. Чого варті одні лише назви: повісті «Біла негритяночка», «Іду на кита», оповідання «Зуб кашалота», «Народження айсберга», «Вус голубого кита», «Легенда про страуса» і багато іншого, інтригуючого, що неможливо переказати.

І за усім цим — образ людини дуже відповідальної, мужньої, рішучої, з

невечерньою працездатністю і у той же час мудрої, інтелігентної, здатної гідно представляти за кордоном свою Вітчизну. Нарешті — неперевершеного майстра своєї справи. І насамкінець — доброго чоловіка, з великим ширим серцем, сповненим любові до кожної Божої істоти, поюнацьки захопленим, люблячим життя на високому градусі.

А ще б хотілося додати, Борис Микитович — дуже скромний, тихий, без претензій, у всякому разі таким він відкрився мені на обрії своєї літературної слави, та і чи моєго його, такого загартованого, зіпсувати знаки літературного визнання та премії (Л. Толстого, В. Пікуля, диплом міжнародної літературної премії ім. Великого князя Ю. Долгорукого та інші)?

Знову і знову я перечитую підписи на подарованих мені книгах: «Талановитому редактору і добрій людині... Величезна подяка за редагування... Великому другу, редактору... Редакторів від Бога...» Перечитую жадібно, бо раніше їх не читала... Це зараз все набуло такого величезного значення, коли Бориса Микитовича Корди не стало, і вже ніколи й нічого він не напише своєю рукою. Його серце перестало битися 7 березня. Доля відміряла йому 81 рік життя. Але він так і не зазнав старості.

Борис Корда — етнічний українець, а ще — кримчанин, севастопольський, і заснував він у цій героїчній землі. А ось книги його лишилися, і зараз ми маємо нагоду доторкнутися до того світу, який народжувався в його літературній майстерні.

Тамара СОЛОВЕЙ.

Борис КОРДА

ПЕРША ЗАПОВІДЬ

- Доброго дня, - увійшовши до палати, м'яко привіталася палатна лікарка Євдокія Андріївна — поважна дама років п'ятдесяти з круглим самовдоволеним обличчям. — Спочатку оглянемо новенького. На що скаржитесь, товаришу Полянський? — звернулася вона до колишнього залізничника Олександра Олексійовича Полева, сімдесятитрирічного старика.

- Мое прізвище — Полев, - поправив її сивий лід.

- Так, так, Полев. На що скаржитесь, товаришу Полев?

- Кашель, - відповів хворий.

- Пітнієте?

- Ні.

- Температура?

- Нормальна.

- Палите?

- Ні.

- Давно кинули?

- Я й не починав.

- Ось це добре. Знімій одяг. Я вас послушаю. Так. Дихайте. Не дихайте... Покажіть язика. Та-ак... Одягайтесь, - закінчила огляд лікарка і, присівши на ліжко, почала щось записувати. Настала напружена пауза.

- То що ви мені скажете, лікарю, щодо кашлю? — не витримав Олександр Олексійович і шанобливо поглянув на жінку.

- Вам негайно треба кинути палити, - відповіла Євдокія Андріївна, не відриваючись від паперів.

- Я-ак?! Я ж ніколи в

житті не бавився тютюном. Я навіть в школі не палив!

- Дивно, - подивувалась лікарка і уважно подивилася на хворого, - тоді я призначу вам мікстуру. Всього найкращого! Одувайте, - і, підвівшись, пішла до ліжка іншого пацієнта.

Олександр Олексійович все життя пропрацював чотгаром на потязі і бачив різне, але в лікарні опинився вперше. Він твердо вірив у цілющі властивості ліків і увесь день чекав на них з великою напругою. Але тільки ввечері прибігла чергова медсестра і повела його в інший корпус, в поліклініку. Старий залізничник слухняно пішов за нею, як дитина, але повернувся звідти роздратованим.

- Навіщо мені окуліст? Я й досі читаю без окулярів. Навіщо мені окуліст, коли у мене кашель? Це ж справжній безлад. Де моя мікстура? Куди я потрапив? — голосно обурювався він, прямуючи до свого ліжка.

Але наступного дня все повторилося. Оглядаючи хворих, Євдокія Андріївна знову помилилася.

- Доброго ранку, товариші! Як почувається дідусь Поляков?

- Мое прізвище Полев, - невдоволено виправив лікарка почервонілий старик і дуже закашлявся.

- Так, так. Вибачте. То як

ви почуваєтесь?

- Погано, Євдокіє Андріївно. Всю ніч кашляв і людям спати заважав.

- Ось бачите. Я ж казала. Вам негайно слід кинути палити.

- Та я ж зроду не палив! — вибухнув Олександр Олексійович.

- Добре, добре, - швидко погодилася лікарка, - я призначу вам інгаляцію. Одразу ж після обходу вирушайте в процедурний кабінет.

Кожному з нас щось було призначено, і після огляду ми всією палатою вирушили на процедури. Але кабінет був зачинений, і в дверях стирчала записка: «Пішла на заняття».

І дійсно, в сусідній кімнаті Євдокія Андріївна читала лекцію, на якій був присутнім увесь медичний персонал.

Ми сіли на м'які стільці, розташовані під стіною лікарняного коридору, і, тихо розмовляючи, чекали, коли звільниться чергова сестра.

- Товариші, велике значення в нашій роботі має

авторитет лікаря, який будеється не тільки завдяки професійним знанням і досвіду. Це зрозуміло. Але кожний медичний працівник мусить (я б сказала: зобов'язаний) бути чемним і уважним, турботливим і терплячим, - долинуло до нас.

- Чуєте, це наша гордість! — захоплено звернувся до присутніх Олександр Олексійович. — Молодець! Вірно говорить. Дуже вірно! — радісно поблизкуючи очима, продовжував залізничник. — Вчора її ввечері хтось збентежив, що зі мною така плутаниця сталася. Але з ким не буває...

- Привертаю вашу увагу, - жваво, з натхненням продовжувала Євдокія Андріївна, - до нашої першої заповіді: це чуйне ставлення до пацієнта, висока культура обслуговування хворих!

Широко посміхаючись, старий високо підняв середній палець і хотів щось сказати, але дуже закашлявся.

- Товаришу Польовий, ви мені заважаєте, - розчинивши двері, накинувшись на нього Євдокія Андріївна. — Знову накурився? І чому ви не пішли на інгаляцію, як я призначила?

- По-перше, мое прізвище не Польовий, а Полев, - розгледівши на заняттях процедурну сестру, миттєво змінився з обличчя старий, - по-друге, я зроду не палю. І взагалі, ви пишійте мене з лікарні до біса!

(Переклад Тамари СОЛОВЕЙ)

«НЕЗЛИМ ТИХИМ СЛОВОМ...»

«И что за диво — издадека, Подобно сотням беглецов, На ловлю счастья и чинов Заброшен к нам по воле рока, Смеясь, он дерзко презирал Земли чужой язык и нравы. Не мог щадить он нашей славы, Не мог понять в сей миг кровавый, На что он руку поднимал!»

Ви не помиляєтесь, у цьому вірші М. Лермонтова йдеться про О. Пушкіна і Дантеса, чужинця, який навіть не здатен був усвідомити скоеного ним злочину. У цьому зв'язку таке запитання: чи може ведучий телепередачі «Большая политика» росіянин Євген Кисельов, який років зо два тому (а чи менше) «прописався» у Києві, адекватно ставитися до українських святинь, скажімо, до Тараса Григоровича Шевченка, якого в школі не вивчав, з метою підвищення ерудиції не читав, з котрим ніколи не дихав спільним повітрям?

На телепередачі, частина якої була присвячена дню пам'яті Т. Шевченка, замість творів самого поета він цитував О. Бузину та бузиністів. Згідно з цими джерелами, Т. Шевченко був «светским себелем, который разыгрывал из себя кобзаря», п'яницею, блазнем-невдахою і дуже посереднім літератором. Ті цитати з великих, які наводив пан Кисельов (одна до одної), не обійшли і кримську шовіністичну пресу і навіть торік примусили мене відреагувати на них публікацією в «КС».

Та одна справа, коли вислуговується перед спонсорами якась містечкова газета, і зовсім інша — коли людським розумом маніпулює один із провідних українських телеканалів «Інтер». «Заброшен к нам по воле рока», пан Кисельов ніколи не приховував своєї симпатії до Олеса Бузини, якого запрошував практично на всі свої програми. За добу після роковин смерті людини, що є для нас уособленням українського духу, навіть, як теж говорився на програмі, фіксатором генетичного коду нації, Євген Кисельов доповів про всі її вади і пороки та неідентичність щодо того образу, який побутує в народі. Бо як же він міг любити українську мову, а писати щоденники російською, і якби він був бунтарем та правдолюбцем, не шанували б його за радянської влади, а якби дійсно був геніальним, ним би зачитувалися за кордоном. В пошуках нових аргументів, які б свідчили, що фігура Т. Шевченка — «дуга», ведучий з надією звернувся до пана Бузини, сподіваючись, що той напише з цього приводу якийсь новий

«науковий» опус, нібито щойно віднайшлися пов'язані з Тарасом Григоровичем нові документи або ж воскресла одна із «коханок» цього «світського лева».

Але хоча надії ведучого на активну і продуктивну міфотворчість з боку його протеже не справдилися, невдовзі дискусія переросла... у білку. Під гарячу руку О. Бузина не пошкодував і ведучого, якого звинуватив у продажності, певне, щодо запрошення тих чи інших учасників програми та власної поведінки.

І хоча кульмінацію потасовки навіть довелося приховати за по-запланованою рекламною паузою, Євген Кисельов продовжував провокувати присутніх і розмірковувати, що Тарас Григорович усі ці майже двісті років був не стільки художником та поетом, скільки фігурою, дуже зручною для проведення «Большой политики» за усіх урядів і формацій.

І тут гості програми такі не витримали, попри майже несумісну партійну приналежність, обміняючись шпильками, вони об'єдналися. Людина, портрет якої вони з дитинства бачили поряд з іконою на покуті, виявилася їм дорожчою за патяканий російського телеведучого, який регулярно нагадував їм про порядність: це стосувалося табу щодо згадки про Олеса Бузину за його відсутності (адже того було видворено із зали).

А ось на Тараса Григоровича подібне табу не поширювалося. Та українська громада змогла таки його захистити. Щодо поведінки пана Кисельова (чужинця, і, перш за все, за духом), це залишилось на совісті тих, хто дозволив йому масово «виховувати» і «об'єднувати» українців. Цікаво, а якби йшлося про якусь близьку телеведучому людину, чи став би він отак збиткуватися над її пам'яттю у дні скорботних роковин?

Трохи розминувся з істиною пан Кисельов і наголошує, що Тарас Григорович за кордоном є людиною маловідомою, та підштовхуючи до відповідних висновків. За даними Кримського наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка, кількість його пам'ятників у світі чи не рекордна — понад 300, і це не з подачі якихось агітаторів, — просто українські мігранти вважали за потрібне, побудувати дім і посадивши дерево, пустити і своє духовне коріння, аби чужа земля стала для них рідною.

Заздрите, господа-панове? Це ваша справа. Але будьте хоч трохи делікатнішими і обачнішими.

Тамара СОЛОВЕЙ.

ПІДТРИМАЙТЕ КНИГУ!

Шановні друзі! Я написав і підготував до друку книжку «Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею». В ній розповідається про Михайла Гаврилка, скульптора, художника, поета, чотаря УСС, хорунжого Армії УНР, повстанського отамана.

Народився він на Полтавщині. В історію він увійшов як митець та організатор українського війська (Українських січових стрільців та Сірої дивізії Армії УНР).

Михайло Гаврилко — творець бурхливої Шевченкіани. Тараса Шевченка він увічнив у погруддях, пам'ятниках, барельєфах, горельєфах, портретах, плакетках, медальйонах, листівках та у слові. Про Михайла Гаврилка хотів написати повість письменник Юрій Липа, який вважав, що широке полотно пригод полтавського козака «викликало би більше цікавості, як не один західноєвропейський динамічний роман».

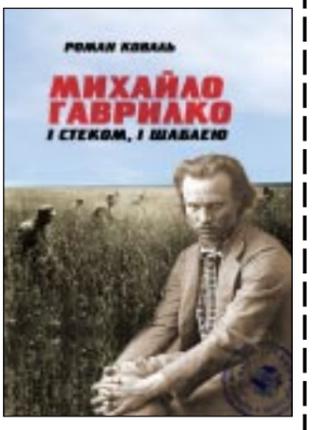
Уже підготовлено макет книги. В ній понад 400 фотографій, більшість з яких оприлюднюється вперше. В додатках до книги — близько сотні документів, більшість з яких також вперше вводиться в науковий обіг. Звертаюся до Вас із проханням надрукувати це оголошення у Вашій газеті.

Хто хоче допомогти нам у виданні книги «Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею», просимо надсилати кошти на такий гривневий р/р:

Львівський обласний благодійний фонд «Надії нації», Україна, 79034, Львівська обл., м. Львів, вул. Литовська, буд. 8, кв. 1. №Р 26002010019859 у Львівському відділенні ПАТ «Укрсоцбанк», код банку (МФО) 300023 ІН 20856878; Україна, 79000, м. Львів, площа Міцкевича, 10.

Бажаю Вам добра і щастя!

Роман КОВАЛЬ, письменник, президент Історичного клубу «Холодний Яр», лауреат премії ім. Михайла Стельмаха.

18–30 БЕРЕЗНЯ 2011 РОКУ ПРОХОДИТЬ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ ДИТЯЧОГО ЧИТАННЯ

18 березня 2011 року на базі Прилуцької міської бібліотеки для дітей Чернігівської області відбулося урочисте відкриття Всеукраїнського тижня дитячого читання під девізом «Хай Україна вся читає, бо книга нас усіх єднає».

Щорічно, починаючи з 1993 року, Свято дитячої книги подорожує Україною. Всі дитячі бібліотеки протягом тижня проводять

низки заходів, покликани популяризувати серед дітей читання і, власне, бібліотеки. Це надає юним читачам можливість зустрітися з авторами та героями нових і вже давно відомих улюблених книг.

У проведенні Всеукраїнського тижня дитячого читання цього року візьмуть участь представники Міністерства культури Украї-

ни, Національної бібліотеки України для дітей, управління культури і туризму Чернігівської обласної державної адміністрації; літературознавець, головний редактор журналу «Однокласник» С. Іванюк; письменниця, лауреат Літературної премії ім. Лесі Українки Зірка Мензатюк; видавець, письменник В. Карпенко; поет, журналіст В. Василяшко та інші.

ОПТИМІЗАЦІЯ – АЖ ДО ПОВНОГО ЗНИЩЕННЯ

Українська громада Севастополя занепокоєна намірами управління освіти і науки знищити єдину в місті школу-інтернат №7 з українською мовою навчання. Оптимізацію середніх навчальних закладів, яку проводить Міністерство освіти і науки України, у Севастополі бачать досить своєрідно: з 2012 року школа-інтернат взагалі перестане функціонувати.

Школа-інтернат №7 була створена у 1997 році на базі вільних приміщень дитячого садка №69 з ініціативи Військово-морських сил України, міського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка та української громади Севастополя. Інших приміщень тоді місто для української школи не знайшло. Сьогодні в школі-інтернаті навчається 80 дітей. У жовтні минулого року розпорядженням начальника управління освіти та науки Севастопольської міської держадміністрації С.Круглова було закрито перший клас гімназії через малу кількість учнів: першокласників-українців було лише 14. Тоді серед навчального року батьки змушені були терміново переводити дітей до російськомовних шкіл, бо серед шкіл того

району немає навіть таких, що мають україномовні класи. Це вже не перший напісок на право україномовних родин Севастополя – навчати дітей державною мовою. Минулого року було зупинене будівництво українського колегіуму, розпочате ще за Президента Леоніда Кучми. Зі слів міського голови В.Саратова, воно колись може й буде відновлене, але він хотів би «...внести невеличку поправочку. Это будет учебное заведение не только с украинским языком обучения, но и с русским, и с английским, и...» Але ж від самого початку планували побудувати першу в місті сучасну школу з української мовою навчання. Перший камінь у фундамент будівлі закладав Президент Леонід Кучма. Та й гроші були нібито цільовими – під будівництво першої україномовної школи. Тоді до чого ця «небольшая поправка»? Вчителі школи-інтернату №7 мовчать, бо бояться втратити роботу. Сьогоднішнє командування і штаб Військово-морських сил ЗС України теж турботи про українську школу-інтернат не проявляє. Схоже, тепер все залежатиме від української громади Севастополя.

Лідія СТЕПКО.

м. Севастополь.

УКРАЇНЬСЬКА ОСВІТА В СТАНІ КОЛАПСУ?

Колишній директор Українського центру оцінювання якості освіти Ігор Лікарчук вважає, що українська освіта перебуває в стані колапсу. Таку думку він висловив у своїй статті, опублікованій в газеті «Дзеркало тижня. Україна» (№8, 5-11 березня 2011 р.)

Лікарчук навів результати Всесвітнього опитування Американського інституту громадської думки Дж. Геллапа про кількість задоволені системою освіти. «В Україні вона становить лише 38%, тоді як у Білорусі – 52, Російській Федерації – 42, США – 70, Німеччині – 59%. Аналогічні результати показують соціологічні дослідження, проведені в Україні. Так, за підсумками дослідження Інституту Горшеніна (серпень 2010 р.), якість освіти, що надається сучасною українською школою, 34,4% громадян України оцінюють на «тріюку», а кожен п'ятий (20,2%) – на «двійку». Іншими словами, більш як половина українських громадян вважає, що

якість освіти в Україні не відповідає вимогам», – пише І.Лікарчук.

На його думку про плачевний стан української освіти свідчать і дані зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), яке проходили кращі випускники загальноосвітніх шкіл України. «Максимально можливою кількістю балів (53) за виконання тесту з математики в 2010 році одержали лише 188 абітурієнтів зі 111 тисяч. Показник середнього балу характеризується цифрою 11,9. І це при тому, що 58% завдань тесту, за результатами психометричного аналізу, можна віднести до категорії «легкі» й «оптимальні». А якщо врахувати те, що в тесті не було завдань, в яких потрібно було показати уміння їх виконувати, а не тільки визначити кінцевий підсумок, то ситуація ще гірша. Не набагато кращі результати з гуманітарних предметів. Максимально можливою кількістю тестових балів з української мови набрали вісім абітурієнтів з 252 тисяч тих, хто здавав тест; з

історії України – одна із 139 тисяч», – наводить статистику експерт.

На його думку, український педагог поставлений в умови, коли він не може ефективно виконувати місію вчителя, оскільки рівень заробітної плати у навчальних закладах не відповідає потребам нормального життя. «Заробітна плата, яку одержують викладачі вищої школи, змушує їх або шукати іншу роботу, або ж додаткові заробітки, часто нехтуючи при цьому елементарними вимогами педагогічної етики й академічного середовища», – відзначає І.Лікарчук.

Разом з тим, на його думку, бюджетне фінансування освітніх витрат в Україні далеко не найгірше. «В Україні в 2000–2007 роках вони становили 5,3% внутрішнього валового продукту, тоді як у Німеччині – 4,4%, Японії – 3,4%, Іспанії – 4,4%, Італії – 4,3%, США – 5,5%, Франції і Великій Британії – 5,6%. Тобто державне фінансування освіт-

ньої діяльності в Україні – на рівні найбільш розвинених країн світу, а то й перевищує його. Але біда в тому, що цих грошей ледве вистачає на мізерну заробітну плату й комунальні витрати», – пише І.Лікарчук.

Він переконаний, що колапс освітньої системи в Україні обумовлений, «архаїчною системою управління освітньою галуззю, відсутністю ефективного фінансового менеджменту в освіті і катастрофічним відставанням освітнього життя від суспільних потреб».

Як повідомляв УНІАН, 6 січня ц.р. на урядовому порталі було оприлюднено постанови Кабінету Міністрів №5 і №6 від 5 січня про звільнення І.Лікарчука з посади директора Українського центру оцінювання якості освіти і призначення на цю посаду Ірини Зайцевої. 13 січня экс-заступник І.Лікарчука Галина Солодка повідомила на прес-конференції, що І.Лікарчук оскаржить у суді рішення уряду про своє звільнення з посади директора Українського центру оцінювання якості освіти.

УКРАЇНЬСЬКИЙ КАЛЕНДАР

БЕРЕЗЕНЬ
17

1674 р. — Івана Самойловича було проголошено гетьманом всієї України. Намагався об'єднати Правобережжя та Лівобережжя. У результаті вторгнення османських військ втратив контроль над Правобережжям.

1847 р. — народився Федір (Хведір) Вовк, український антрополог, археолог, етнограф (†1918). Федір Вовк зробив дуже вагомий внесок в розвиток української антропології.

1874 р. — народився Августин Волошин, український громадський діяч, священик, президент Карпатської України (1938—1939).

1942 р. — у концтаборі Сандармоху був розстріляний Валер'ян Поліщук, український письменник, поет і прозаїк, літературний критик і публіцист.

18

1969 р. — народився гросмейстер Василь Іванчук, кращий шахіст України.

19

1895 р. — народився Максим Рильський, український поет, перекладач, публіцист, громадський діяч, академік АН України.

1930 р. — народилася Ліна Костенко, письменниця-«шістдесятниця», поетеса. Лауреат Шевченківської премії (1987).

Поема «Берестечко» з ілюстраціями Георгія Якутовича, видана видавництвом «Либідь» 2010 року, мала загальний тираж 14 тис. примірників, а збірка «Гіацинтове сонце», впорядкована Ольгою Богомолець, розійшлася тиражем 5 тис. прим.

2010 року вийшов перший прозовий роман Ліни Костенко — «Записки українського самашедшого».

20

1639 р. — народився Іван Мазепа, український державний і політичний діяч, гетьман Лівобережної України (1687—1704), гетьман Війська Запорозького обох берегів Дніпра (1704—1709), князь Священної Римської імперії (1707—1709), меценат.

Після обрання гетьманом намагався відновити авторитет інституту гетьманства в Україні. Зробив великий внесок у економічно-культурний розвиток Лівобережжя. Під патронатом московського царя Петра I проводив курс на відновлення козацької держави Війська Запорозького в кордонах часів Хмельниччини. Тривалий час підтримував Московське царство у Північній війні зі Швецією, але 1708 року перейшов на бік шведів. Після поразки під Полтавою врятувався у Молдавію. Помер у місті Бендери.

1622 р. — помер Петро Сагайдачний, козацький ватажок, кошовий отаман Війська Запорозького, Гетьман реєстрового козацтва. Організатор успішних походів українських козаків проти Кримського ханства, Османської імперії та Московського царства, меценат православних шкіл. Оспіваний у багатьох козацьких думах та українських народних піснях. У Севастополі в поблизу бухти Омега йому встановлено пам'ятник.

21

1927 р. — у Києві виходить перший номер української «Літературної газети».

1851 р. — народився Ісмаїл Гаспринський, кримськотатарський просвітитель, письменник, педагог, культурний та громадсько-політичний діяч. Був відомий як пропагандист сучасних ідей серед кримських татар, модернізатор їх традиційної ісламської культури.

1929 р. — народився Юрій Мушкетик, український письменник, Герой України.

Перу Юрія Мушкетика належить низка творів, які відбивають історичний розвиток держави і роль особистості в ньому. Автор продовжує плідну працю на літературній ниві, створюючи глибокі образи, продовжуючи пошуки нових форм і засобів вираження важливих проблем сучасності, зробивши основним об'єктом дослідження людину. Письменник пишно спостерігає за дійсністю, тому герої його творів такі реальні, а проблеми, яких він торкається, такі актуальні.

1942 р. — померла Ольга Кобилянська, українська письменниця, класик української літератури (*1863). В своїх творах зокрема порушувала проблеми жіночої емансипації, життя буковинських селян, людських почуттів, а у 1915-23 звернулася до антивоєнної тематики. В 1920-30-х створила низку оповідань з народного життя.

2003 р. — помер Валько Кравченко, історик, краєзнавець, журналіст, полум'яний патріот України.

22

1710 р. — Цар Петро I заборонив «великоросам докоряти малоросам за зраду Мазепи».

1842 р. — народився Микола Лисенко, український композитор («Наталка Полтавка», «Тарас Бульба», «Енеїда»), піаніст, диригент, педагог, збирач пісенного фольклору, громадський діяч. Автор музики церковного гімну «Боже Великий Єдиний». Твори Лисенка вийшли у 1950—1959 у Києві в 20 томах. Його заслугою було те, що він вивів українську народну пісню на широку професійну сцену, став основоположником національного напрямку української музики. Його по праву можна назвати одним із стовпів на якому тримається національна свідомість українця. Помер у Києві 1912.

1961 р. — народилася Ольга Богомолець, українська співачка, автор-виконавиця сучасних та старовинних українських романсів, доктор медичних наук, головний лікар Клініки лазерної медицини Інституту дерматокосметології, координатор Європейської асоціації лазерної дерматології у Східній Європі, член Американської академії дерматології, Європейської академії дерматовенерології, Нью-Йоркської академії наук. Одружена з Олександром Шереметьєвим — відомим колекціонером, юристом.

23

1918 р. — Центральна Рада оголосила українську мовою діловодства.

2005 р. — російський десантний корабель «Микола Фільченков» перетнув державний кордон України в районі міста Феодосія й без дозволу Києва почав висадку на полігон біля гори Олук десанту морської піхоти Чорноморського флоту.

ХТО «ЗАМОВИВ» РАДІО «МЕЛОДІЯ»?

Всеукраїнська радіомережа «Мелодія», частоти якої передали нікому не відомому мовнику ДП «Новий обрій», просить Президента України Віктора Януковича «терміново призначити та очолити комісію з розслідування ситуації навколо знищення першої незалежної всеукраїнської радіомережі». Про це йдеться у зверненні трудового колективу Всеукраїнської радіомережі «Мелодія» до глави держави.

Зокрема, колектив «Мелодії» зазначає, що вдруге звертається до В.Януковича як до керівника держави та Гаранта Конституції, «вичерпавши перед цим всі доступні засоби захисту загальнонаціонального мовника, який вже більш як 9 років працює в інформаційному просторі, зберігаючи та відновлюючи культурну спадщину України».

«Нам зрозуміло, що з причин вашої неймовірної зайнятості державними справами наше перше звернення не потрапило до вас своєчасно і 16 березня 2011 року Національна рада прийняла рішення передати частоти Всеукраїнської мережі «Мелодія» іншому, досі невідомому ані в журналістських, ані в творчих колах мовнику — ДП «Новий обрій».

«Цей факт наглядно підтвердив, — йдеться у зверненні, — що в нашій державі ще не повністю викоренені корупційні механізми, з якими ви постійно й наполегливо боретесь, а ми як гілка «четвертої влади» завжди чесно і відверто допомагали й надалі об'єждемо допомагати вам в цій складній роботі. Ми впевнені і віримо, що ви зможете зупинити та подолати корупційні механізми, задіяні для остаточного та безповоротного закриття незалежного загальнонаціонального засобу масової інформації, незважаючи на 25-мільйонну аудиторію українських слухачів, підтримку міжнародних радіомовних партнерів, звернення нашого трудового творчого колективу безпосередньо до вас як Гаранта

державності щодо збереження Всеукраїнської радіомережі «Мелодія» в інформаційному просторі України».

У зверненні зазначається, що без втручання Президента «нам залишилось існувати лічені дні, а може й години. Ми вже найближчим часом очікуємо на практичні дії зі знеструмування наших передавачів, і просимо вас терміново призначити та очолити комісію з розслідування ситуації навколо знищення першої незалежної всеукраїнської радіомережі».

«Шановний пане Президенте, оскільки нам не відомо, чи потрапить наше звернення до ваших рук, ми прийняли рішення щогодини транслювати його в ефірі, доки не отримаємо офіційної відповіді від вас або запрошення для безпосередньої зустрічі з вами. Просимо негайно втрутитися у ситуацію та зберегти першого незалежного загальнонаціонального українського мовника», — йдеться у зверненні Всеукраїнської радіомережі «Мелодія» до В.Януковича.

Як повідомляв УНІАН, за інформацією газети «Коммерсант», Національна рада з питань телебачення і радіомовлення на своєму засіданні 16 березня ухвалила рішення виділити 55 вільних радіочастот компанії «Новий обрій».

За інформацією видання, «серед іншого мовнику дісталися 12 із 15 колишніх частот радіо «Мелодія» — колись великої мережі, що припиняє своє існування».

«Новий обрій» здійснюватиме мовлення в Львові, Івано-Франківську, Житомирі, Кіровограді, Ялті та інших містах. «55 частот — це чи не найбільша радіомережа за технічним покриттям», — відзначив голова наглядової ради Business Radio Group («Шансон», «Шарманка», «Music Radio») Анатолій Євтухов.

Причому компанія «Новий обрій» до теперішнього часу не займалася радіобізнесом. «Це абсолютно новий гравець, який створює бізнес на користь окремих

членів Партії регіонів», — заявило «Коммерсанту» джерело, знайоме з обставинами створення компанії. На чолі «Нового обрію» опинився відомий на радіоринку менеджер — Олексій Карпенко, колишній голова правління «Нашого радіо», який останнім часом займався технічними питаннями радіомовлення в «Українському Медіа Холдингу». Назвати бенефіціарів компанії О.Карпенко відмовився, зазначивши лише, що в розвиток мережі буде інвестовано близько 500 тис. дол.

Вперше за останні десять років одній компанії виділили стільки частот за один раз, зазначають учасники ринку.

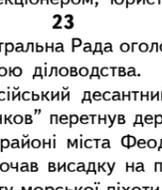
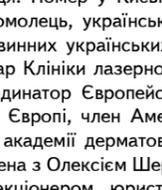
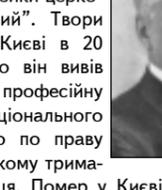
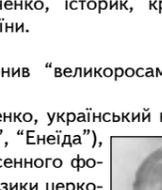
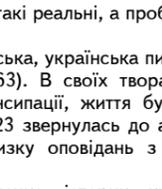
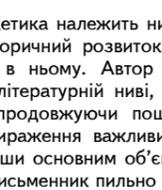
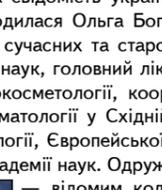
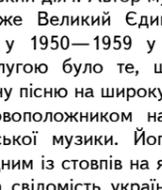
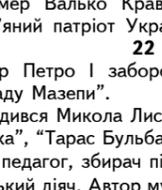
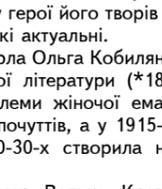
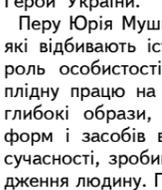
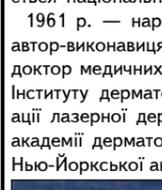
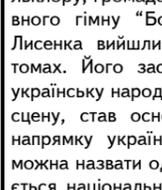
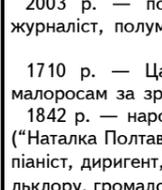
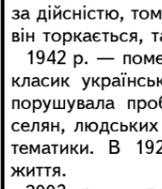
«Для нас продаж майже всіх наших частот став шоком, — заявив генеральний директор «Мелодії» Станіслав Карпій. — Нам цього року виповнилося б 10 років, а ліцензії видано нікому не відомій компанії».

* * *

До звернення колективу радіомережі «Мелодія» приєднались, зокрема, Борис ОЛІЙНИК — український поет, Герой України; Ніна МАТВІЄНКО — народна артистка України, Герой України; Іван ДРАЧ — український політик, поет, письменник, критик, Герой України; Геннадій КНИШОВ — академік, директор Національного інституту серцево-судинної хірургії ім. Амосова, Герой України; Лариса КАДОЧНИКОВА — народна актриса України, народна актриса Росії, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка; Раїса НЕДАШКІВСЬКА — заступник голови Національного союзу театральних діячів України, народна артистка України.

Також звернення підписали актори, співаки, поети, композитори, режисери. Зокрема, Богдан БЕНЮК, Анатолій ХОСТІКОЄВ, Наталія і Ольга СУМСЬКІ, Тарас ПЕТРИНЕНКО, Микита ДЖИГУРДА, Руслана ЛИЖИЧКО, Олександр ПОНОМАРЬОВ, Ані ЛОРАК, Олександр ЗЛОТНИК та інші.

Список представників, що приєднались до звернення, постійно збільшується.

«ЗРОБИМО КРИМ ЧИСТИМ!»

У п'ятницю, 11 березня 2011 року, в Музеї історії міста Сімферополя в рамках кримської кампанії «Зробимо Крим чистим!» відбулося відкриття одноїменної колективної фотовиставки відомих фотхудожників, членів фотоклубу СКУ-2009 Анатолія Ковальського, Тетяни Познякової, Володимира Ліпшица, Володимира Патліса, Анатолія Саніка, Маргарити Передерій, Віталія Єрьоменка та Людмили Чистякової.

В експозиції представлено більше сорока світлин, що демонструють контраст між тендітністю і неповторністю краси кримської природи та потворністю результатів людської небалості і неповаги до неї.

Також на виставці демонструються оригінальні роботи відомої кримської майстрині-флориста Раїси Шевчук.

У відкритті експозиції взяли участь творчі колективи кримської столиці з університету культури та української гімназії. У їхньому виконанні звучали пісні, музичні композиції та поезія.

Відвідав виставку і Єпископ Сімферопольський та Кримський Климент, який звернув увагу усіх присутніх на те, що початок акції дуже символічно співпав з початком Великого Посту – часу, коли людина очи-

щає не тільки своє тіло, а й душу, наприклад, через дієння гарних справ.

Директор Музею історії міста Сімферополя Ірина Вдовиченко сказала: «Фототграфії, представлені в експозиції, звертають нашу увагу на красу кримської природи, на її тендітність, а наш обов'язок – зберегти цю красу. Я думаю, що такі виставки можуть допомогти зберегти екологію нашого півострова, тому ми завжди радо прийматимемо у стінах нашого музею подібні акції».

А от один з головних організаторів та ідейних натхненників акції та виставки Анатолій Ковальський переконаний, що ставлення до природи у дитини формується в першу чергу в родині, тому треба вміти пояснити дітям, що правильно, а що ні.

Відкриття виставки відбулося за підтримки гро-

мадської організації «Фронт Змін» у Криму на чолі з Олексієм Бурбаком. «Ми постійно повинні приділяти увагу стану екології як у Криму зокрема, так і в Україні загалом. Маємо виховувати почуття поваги до рідної землі, адже нам тут жити. Я дякую за можливість долучитися до акції «Зробимо Крим чистим!», – зауважив він.

Катерина КРИВОРУЧЕНКО.
Фото О. Носаненка.

БЕЗСЛАВНИЙ «ЮВІЛЕЙ ЗАЧИНЕНИХ ДВЕРЕЙ...»

(Закінчення.
Поч. на 1-й стор.)

То що відповісти тепер панові Юрію Волошаку зі Львова і сотням читачів «Кримської світлиці» з Криму і всієї України, які ще не втратили надії повернути свою газету? Борімося за неї! На підтримку культурологічної преси (у тому числі, й «Кримської світлиці») в Дербюджеті на цей рік виділено понад 6 млн. гривень. Телефонуйте в Міністерство, в Газетно-журнальне видавництво (телефони нижче), бийте тривогу, звертайтеся – та хоч до Президента (про таке диво, як півроку опечатана редакція – при живих і ще й державних співзасновниках – наш Гарант ще, певно, й не чув). Вже давно можна було б махнути на все рукою і грюкнути тими опечатаними редакційними дверима, але чому ми маємо віддавати десятиліттями виплеканий (не виплаканий!) і редакцією, і читачами-співаторами неповторний «Світличний» бренд в руки тим, хто, прикриваючись цим брендом, в далекому і байдужому до кримсько-українських проблем Києві збирається штампувати «Кримську світлицю» – нехай кольоровішою і грубішою, але «майже не полемічною», такою собі – «дозовано українською»? Якщо дійсно владі не потрібна газета, якій довіряють люди (а довіру, кажуть в народі, і за гроші не купиш), то, може, пора вже завершувати оцей піврічний експеримент над «Світлицею», її колективом і здоровим глуздом?

А то ще трохи – і за тими опечатаними дверима в редакції, чого доброго, ще й чорти заведуться...

Віктор КАЧУЛА,
головний редактор «КС».
* * *

Телефони: приймальня Міністерства культури України – (044) 226-26-45. Газетно-журнальне видавництво Мінкультури – (044) 498-23-63. Матеріали шліть в редакцію на адресу: kr_svit@meta.ua Конт. тел. редакції – (067) 650-14-22. Архів газети за «опечатаний» період – <http://svityltsia.crimea.ua/pdf.html>

І дівчата як квіти...

«ТЕПЕР НАША РЕДАКЦІЯ ПЕРЕТВОРИЛАСЯ НА БРАТСЬКУ МОГИЛУ КІМНАТНИХ КВІТІВ...»

Ось уже минуло півроку відтоді, коли через відмову нашого київського керівництва сплачувати за оренду зачинена редакція «Кримської світлиці», у якій не лише трудився наш дружний колектив, але й створювався той особливий «світличний» мікроклімат, без якого людині незатишно, некомфортно працювати. Мова йде про зелені наших друзів – про квіти, і мені це, мабуть, найбільше болить, бо я, відповідальна за чистоту в кабінетах, найбільше за ними доглядала. Не так шкода мені комп'ютерів чи принтерів, які стільки часу даремно простояють, їх, сподіваюся, ще можна буде «оживити». А от живих колись квітів, які прикрашали редакцію, вже не повернути.

Не один рік створювався цей оазис. Рослини жили разом з нами й радували нас, хто цвітом серед зими, хто листям, хто плодами, а хтось і колочками. Кожен з нас втратив не тільки місце для роботи, але й часточку душі, вкладену у свою улюблену квітку. Наприклад, кімнатний гранат – наш довгожитель, загублений назавжди; і сортові сенполії, за якими потрібно було цілий рік доглядати, щоб вони зацвіли, втрачені безповоротно.

Багато квітів наш колектив здобував своїми скромними можливостями, чимало їх нам дарували наші читачі. Коли я приносила до редакції свої домашні квіти, то й уявити не могла, що їх чекає

така страшна, мученицька загибель за зачиненими на півроку дверима.

Іх, звичайно, уже давно не стало, наших живих, колись вічнозелених улюбленців, яким потрібна не тільки вода, світло у вікниці, але й сердечне тепло, котрим ділився весь колектив редакції. З яким же болем я дивилася увесь цей час на редакційні вікна, за якими повільно вгасало життя у беззахисних моїх улюблених рослинках... Навіть найчерствіша, найбездушніша людина не пройде мимо, байдуже споглядаючи, як на його підвіконні всихає квітка без води. І моя сердечна травма незрівнянна з матеріальними втратами, хоч багато квітів я замовляла за каталогами «Інтер-флори» з Києва, вишуквала на ринку. Гроші можна заробити, а от виростити квітку на радість людям – це клопітка праця.

Тепер наша редакція перетворилася на братську могилу кімнатних квітів... Я сподіваюся, що ті чиновники, з вини яких це сталося, хоча б не забувають поливати квіти на підвіконнях у своїх кабінетах, офісах, удома...

Бо де є квіти, там є й життя.

Ірина ХАБЛЕНКО.
Фото з архіву «КС».

У «Світлиці» було – як у зеленому садочку...

Голова Союзу українок Севастополя Богдана Процак дарує редакції живу рослину-оберіг.

Голова Кримської республіканської організації УНП Олег Фомушкін (праворуч) також допомагав «озеленювати» «Світлицю».

Ірина Хабленко: «Квіти – моя радість і вітха...»

Герой України, знаменита вишивальниця Віра Сергіївна Роїк була частим гостем «зеленої», затишної, рідної для неї української «Кримської світлиці»...